

hoc est: prospero favore et auxilio fluminis. — Fenestella Annalium lib. XXII (21): 'itaque ut magistratum tribuni inierunt, C. Cato, turbulentus adulescens et audax nec imparatus ad deicendum, contionibus adsiduus invidiam et Ptolomaeo simul, qui iam profectus ex urbe erat, et 10 Publio Lentulo consuli, paranti iam iter, cogitare secundo quidem populi rumore coepit'. — Ennius Annali lib. VII (261):

legio rediit rumore.

et (Ann. 263):

ruina

15

mox auferre domos populi rumore secundo.

INCIPIT PER S LITTERAM.

SVBLATVM, susceptum. Vergilius lib. IX (202):

Troiaequae labores

sublatum erudiit.

20

|| Sublatum dicimus remotum. Vergilius lib. XII (25):

sine me haec haut mollia fatu

sublatis aperire dolis.

M. Tullius in Philippicis lib. I (4): 'non modo regno, sed etiam regni timore sublato'. — Lucilius lib. XXX (125): 25 sublatus pudor omni', licentia, fenu' refertur.

5—12 Rum.—coepit; 21 Subl. d. rem.; 24—25 M. Tull. non—sublato.

8 C. om. *A⁴D⁴* || 9 imperatus *D⁴* (cum *G*) || dicendum *Ald.*: deiciendum || contionibus *Me.*: initionibus || absiduus *A⁴* || 9—10 cont.—Ptol. om. *D⁴* || invidiat et: *corr. Me.* || 10 ple-
meo *A⁴* || simul qui iam *L*: simul iam *A⁴D⁴*: qui iam *B⁴* ||
11 lentuloco consuli *A⁴* || parenti: *corr. Me.* || iam *secl. Mu.* ||
concitare *Me.* || 13 rediit *Vahlen.*: redditu || rum. secundo *Mu.* ||
fort. de legionis redditu 'ruina' etc. (rumore perperam scripto pro ruina nec deleta) || 14 et *addidi*: idem *Me.* || 15 ruinas: *corr. Mu.* || 17 om. *A⁴* || 19—20 labore subl. *L*: labores obl. *A⁴* ||
21 (haec)—23 cf. 319. 27 || 22 fatus *L¹A⁴* || 23 dolus *L¹A⁴* ||
24—25 regno, quod pertuleramus, sed *Cic.* || 26 l. f. referuntur *A⁴*: l. fenore fervit *Mu.*

385. 386 M.

M. Tullius de Officiis lib. III (38): 'sustulit quos opstare intellegebat'. || Sublatum, erectum. Vergilius lib. V (642):

sublataque procul dextra conixa coruscat.

30 Terentius Hecyra (506):

quia paulum vobis accessit pecuniae,
sublati animi sunt.

Lucilius lib. XXX (110):

hic ut muscipulae tentae atque ut scorpiu' cauda
35 sublata.

M. Tullius in Hortensio (45): 'eloquentia tueri, quam tu in caelum, Hortensi, credo, ut ipse cum ea simul ascenderes, sustulisses'. ||

1 SVFFICIT significat consuetudine sat est. Vergilius Aen. lib. XII (738):

idque diu, dum terga dabant palantia Teuceri,
sufficit.

|| Sufficit, subministrat. Vergilius in Aen. lib. II (617):

5 ipse pater Danaïs animos viresque secundas
sufficit.

|| Sufficit, durat. Vergilius lib. V (21):

nec nos obniti contra nec tendere tantum
sufficimus.

28 Subl. er.; 31—32 Terent. quia—sunt; 1 Suff.—est;
4—7 Suff.—durat.

28 optare || 28—29 cf. 327. 18 || 29 conexa codd. utrobique ||
33—35 cf. 181. 30 (s. v. tenta); 264. 12 (s. v. contentum) ||
34 hic om. A⁴ || tantae (-te) codd. h. l. || muscipula tenta
Lucil. ut vid. || 36 eloquentiam Iun. || * * * el. Mu. || 37 caelo
B⁴ || ascenderis: corr. Me. || sustulisse A⁴ (seq. s): -set L B⁴:
corr. Ald.: -sti Mu. || 2 diu dum] dudum || 3 sufficit L¹: suffi-
ciat rell. || 5 virosque A⁴ (non B) || 8 obliti L A⁴.

et lib. IX (810):

10

nec sufficit umbo

ictibus.

|| Sufficere, ab inficiendo. M. Tullius in Hortensio (23):
 'ut i qui conbibi purpuram volunt, sufficiunt prius lanam
 medicamentis quibusdam'.

15

SVSPENSVM, placidum, silens. Terentius in Phormione
 (866):

hóc ubi ego audiui, ád fores
 súspenso gradú placide ire pérrexi . . .

|| Suspensum dicitur alte ligatum. M. Tullius in Verrem
 (pro Rabir. 13): 'caput obnubito, arbori infelici suspen- 20
 dito'. — Vergilius lib. V (489):

quo tendant ferrum, malo suspendit ab alto.

|| Suspensum, sollicitum. Vergilius Aen. lib. II (114):
 suspensi Eurypyllum scitatum oracula Phoebi
 mittimus.

25

M. Tullius [in] Philipp. lib. VII (1): 'aberrat a
 sententia suspensus [a] curis maioribus'.

SPECIES dicitur effigies, facies. Livius Aegistho (7):
 iamne óculos specie laétavisti optábili?

11—12 Virg. nec—ict.; 19 Susp.—lig.; 22—23 Virg.
 quo—soll.; 26—32 M. Tull. aberat—imago.

13 S. mutare [ab] inf. *Mu.* || abiciendo *L*: ab infiendo *A4*:
 ab inficiendo *B4* || 13—15 cf. 521. 19 || 14 convivi *LB4*: con-
 cubibi *A4* || vo *A4*: volunt *L*: tuo *B4*: om. *E1* || sufficiunt
 (*Gen.*) vel -ciunt (*B*) *A4* || lanam *codd.* 521: sane *A4* (*cum E*):
 saneme (*seq. me*) *LB4* || 15 medicantis *A4* || 19 legatum *L1* ||
 19—20 M. Tull. in Verr. Frumentaria (*II, III, 57*) hominem
 corripí ac suspendi iussit in oleastro quodam. idem pro Ra-
 birio caput obn. *Quich., Mu.* || 20 arbor inf. || 20—21 suspendit
A4 (*cum E*): suspenditur *rell.* || 21—22 V ut quo *L* || 26 in
 om. *L1* || aberat || 27 a om. *codd.* *Cic.* || 28—29 cf. 132. 29
 (s. v. laetare) || 29 laetaviri (*let.*) *codd. h. l.* || obtabilis *D4*.

30 || Species, factum, spectaculum. Vergilius in Aen. lib. II (407):

non tulit hanc speciem furiata mente Coroebus.

|| Species, imago. M. Tullius de Officiis lib. III (12):
'cum sit is, qui id solum bonum iudicet quod honestum;
quae autem huic repugnent specie quadam utilitatis'.

35 || Species, pulcritudo. Varro Eumenidibus (119):

quae cāsta vestis, aetas quae aduliscēntium?
quae tēneris species?

SEGNE dicitur tardum. Vergilius in Georg. lib. III (42):

en age, segnes

40 rumpe moras.

1 || Segne, dissimile. || Vergilius Aen. lib. IV (149):

haut illo segnior ibat

Aeneas.

SALTVS consuetudine a saliendo dicitur. Vergilius lib. IX (815):

5 tum demum praeceps saltu sese omnibus armis
in fluvium dedit.

|| Saltus, campi spatium. Vergilius in Georg. lib. III (143):
saltibus in vacuis pascunt et plena secundum
flumina.

10 SVBIECERE est subtus iacere, subponere. Vergilius Georg. lib. IV (303):

et ramea costis
subiciunt fragmenta.

26—32 M. Tull. aberat—im.; 34—35 M. Tull. quae—pulc.;
38 Seg. d. tar.; 1—4 vel diss.—dic.; 7—8 Sal.—pascant;
10—13 Subi.—fragmenta.

33 tum || quia || id solum] his (pro i. s., i. e. id solum?) ||
hon. sit *codd. Cic.* || 34 autem (*Gen.*) vel cum (*B*) *AA*: cum *DA* ||
huc *AA DA* || 35—36 (ves.) cf. 267. 12 (s. v. castum) || 37 tene-
bris *AA*: generis *Mu.* || 38—40 cf. 33. 19 || 39 in age *LA* ||
4 VIII || 7—9 cf. 389. 25; 531. 21 || 8 pascant *DA* || plana *L.*

et lib. XI (812):

caudamque remulcens 15
subiecit pavitantem utero.

M. Tullius in Philippicis lib. II (51): 'cervicisque
suas ei subiecit securi, qua multi minoribus in peccatis
occiderunt'. || Subiecere, susum iacere; excrescere.

Vergilius in Bucolicis (X, 74):

quantum vere novo viridis se subiecit alnus. 20

et in Georgicon lib. IV (385):

ter flamma ad summum tecti subiecta reluxit.

et lib. XII (287):

aut corpora saltu 25
subiciunt in equos.

SERVARE, liberare. Vergilius Aen. lib. III (209):
servatum ex undis Strophadum me litora primum
accipiunt.

|| Servare dicitur custodire, tueri. Vergilius in Aen.
lib. II (702):

servate domum, servate nepotem! 30

et lib. VII (52):

sola domum et tantas servabat filia sedes.

|| Servare, sollicite et suspiciose observare. Lucilius
lib. XXX (24):

quid servas quo eam, quid agam? quid id attinet ad te?

Plautus [in] Asinaria (805):

tuu' sérvus servet, Vénérine eas det án viro. 35

19—20 Subi.—aln.; 26—27 Serv.—und.; 29 Serv.—tu;
33—34 Serv.—ad te.

19—22 cf. 169. 5 || 34 id om. *AA DA* || 35 in om. *L* ||
36 vero.

Vergilius in Georgicon lib. I (335):

quod superest, caeli menses et sidera serva.

quod est Menandri (880 K.):

40 *τηρῶ τὸν Δία*
τὸν αἰγλόχον.

|| Servare, inhabitare, possidere. Vergilius Georg. lib. IV (383):

centum quae silvas, centum quae flumina servant.

et (Georg. IV. 458):

1 inmanem ante pedes hydrum || moritura puella
servantem ripas.

|| Servare, tenere. Vergilius lib. VII (179):

curvam servans sub imagine falcem.

5 SVPREMVM significat extremum. Vergilius lib. XI (61):

qui supremum comitentur honorem.

|| Supremum, susum, altum. Vergilius [in] Georg. lib. IV (460):

clamore supremos
inplerunt montis.

10 Terentius in Adelphis (196):

pró supreme Iúppiter!

Plautus Amphitryone (1127):

út Iovis suprēmi multis hóstiis pacém petam.

42—43 Serv.—serv.; 5 Supr. s. extr.; 7—11 Supr.—Iupp.

40—41 *τηρωτοναιατον (von LB4) τατιοχα: corr. Turneb. Adv. XXIX, 2: τ. τ. Δ. ὄντα πολλῶ Porson.* || 42 in Georg. B⁴ || 1 cf. 323. 15 || 3—4 cf. 329. 11 || 7 rusum Mu. || in om. A⁴ || 10 Supremum, summum add. Mu. (ex Serv. ad Aen. VII, 49) || 12—13 cf. 460. 17 || 13 hostis codd. h. l. || expetam codd. 460 (cum codd. Pl.).

SAEVVM, iratum. Vergilius Aen. lib. I (458):

et saevum ambobus Achillen. 15

|| Saevum dicitur inmite. Vergilius Aen. lib. I (4):

saevae memorem Iunonis ob iram.

Lucilius lib. XXX (10):

et saevo ac duro in bello multo optimus hostis.

idem lib. XXVI (23): 20

quódque te in tranquillum ex saevis tránsfers tempestátibus.

|| Saevum, forte. Vergilius Aen. lib. I (99):

saevus ubi Aeacidae telo iacet Hector.

|| Saevum, potens. Vergilius Aen. lib. I (138):

non illi imperium pelagi saevumque tridentem, 25
sed mihi sorte datum.

|| Saevum, durum. Vergilius lib. V (270):

cum saevo e scopulo multa vix arte revulsus.

Lucilius lib. XXX (29):

idque tuis factis saevis et tristibu' dictis. 30

SVPERARE est vincere. Terentius in Eunucho (231):

súperat ipsam Tháidem.

Vergilius in Bucolicis (V, 9):

quid si idem certet Phoebum superare canendo?

|| Superare, abundare. Vergilius in Georg. lib. I (189): 35

si superant fetus, pariter frumenta sequentur.

14 Saev. ir. vel inmite; 15 Virg. et—Ach.; 27 Saev. dur.;
31 Sup. e. vincere.

17 memoris *L*¹*A*⁴ || 18—19 cf. 285. 7 (s. v. durum) || 21 te in tran. *E* (cum *B*): te in te in tran. *rell.* || *evis* *L*¹*A*⁴ || transfer: *corr. I. Douša, Me.*²: transfert *Me.*¹ || 29—30 cf. 409. 9 (s. v. triste, crudele, inmite) || 30 itque *L*: idque *B*⁴: aquae *A*⁴: utque *E*: itaque *codd.* 409 || saevus *A*⁴ || 32 haec s. *Ter.* || 34 quod *L*¹*A*⁴ || certe *L*¹*A*⁴ || 36 si *om. A*⁴ (*non B*).

|| Stratum, placatum, lenitum. Vergilius in Bucolicis 15 (IX, 57):

et omne tibi stratum silet aequor.

|| Stratum, tectum. Vergilius in Georgicon lib. III (297):

et multa duram stipula felicumque maniplis
sternere subter.

et Aen. lib. IX (666):

20

sternitur omne solum telis.

|| Stratum, conpositum, structum. Vergilius in Aen. lib. I (422):

miratur portas strepitumque et strata viarum.

SECUNDVM est numero aut ordine secundum. || Secun-
dum, iuxta. Vergilius in Georg. lib. III (143):

25

salibus in vacuis pascunt et plena secundum
flumina.

|| Secundum, prosperum. Vergilius lib. X (502):

et servare modum, rebus sublata secundis.

M. Tullius de Officiis lib. I (90): 'sic homines 30
secundis rebus effrenatos sibi que supra' * * * Terentius
Heautontimorumenos (230):

si mihi secundae res de amore meo essent.

M. Tullius ad Caesarem iuniorem lib. II (fr. 23):

'scriptum erat equestre proelium valde secundum, in his

14—15 Virg. stra.—len.; 16 Virg. stra. s. aeq.; 22 Stra.
co. ex.; 24—25 Sec. est—iuxta; 28 vel prosperum; 32 Ter.
si—essent.

16 (et nunc o. B cum Verg.) || 18 multarum st.: (corr. B) ||
que om. AA (non B) || 19 sub. humum Verg. || 20 VIII LB⁴ ||
22 structum L: exstructum rel. || 23 (stre.—vi.) cf. 420.12 || 24 ord.
secutum Mu. || 25—27 cf. 387.7; 531.21 || 31 sibi que prae-
fidentes Cic.: sibi que supra quam licet fidentes (?) Mu. || 34 in
illis scr. (?) Mu. || equestrem (aeq.) L¹ AA.

- 35 autem potius adversum'. || Secundum, lene vel placidum. Vergilius Georg. lib. III (447):

mersusque secundo defluit amni.

- SVBMISSVM significat humile. M. Tullius de Officiis lib. I (124): 'neque submissum et abiectum neque || se ceferentem'. — Vergilius Aen. lib. III (93):

submissi petimus terram et vox fertur.

- || Submittere, subdere, subponere. Lucilius lib. XXVIII (11):
5 submittas alios, síquos possis, cénseo.

|| Submittere, admittere. Vergilius in Bucolicis (I, 45):
pascite, ut ante, bovis, pueri, et submittite tauros.

idem in Georg. lib. III (73):

tu modo quos in spem statues submittere gentis.

- 10 SEVERVM, triste. Varro Eumenidibus (123):

tertía Poenarum

Infámia stans nixa ín vulgi
pectóre, fluctanti intónsa coma,
sordída vestitu, oré severo.

- 15 || Severum significat grave, censorium. Vergilius lib. VIII (638):

Romulidis Tatíoque seni Curibusque severis.

35 Sec.—plac.; 37 Subm. s. hum.; 4—5 Subm.—possis;
6—7 Subm.—taur.; 10 Sev. tr.; 15 vel grave.

35 VI *L*¹ *A*⁴ (non *B*) || 36 mersatur missusque *Verg.* || 1 et abi.] aetale et || 2—3 *cf.* 367. 14 || 3 (fertur ad aures *B* cum *codd.* 367 et *Verg.*) || 5 censeas (*seq. s*): *corr. I. Dousa: -am Quich.* || 6 dmittere *L*¹ ut *vid.*: *dem. A*⁴ *B*⁴: *dim. D*⁴: *corr. Quich.* || 7 (et *om. B* cum *codd. Verg.*) || (submittite et auros *Gen.*¹) || 9 statuis || 11 Insania *Roeper.* || 12 nexa: *corr. Bue.: fixa Mu.* || 13 fluctuanti: *corr. Ribb.* || 15 VII.

|| Severum, asperum, trucem. M. Tullius in Hortensio (90): 'aliud ex silvis severum et triste'. — Vergilius lib. VII (713):

qui Tetricae horrentis rupes montemque Severum.

|| Severum, saevum, inplacidum, vitabile. Vergilius in 20 Georg. lib. III (37):

Invidia infelix Furias amnemque severum
Cocyti metuet.

M. Tullius de Officiis lib. III (112): 'et qui perindulgens in patrem, idem acerbe severus in filium'. 25

SOLVERE usu significat enodare. Vergilius lib. VII (403):
solvite crinalis vittas, capite orgia mecum.

|| Solvere, debitum reddere. Sallustius in Catilinae Bello (33, 2): 'argentum aere solutum est'. — M. Tullius in Verrem, Divinatione (32): 'pro quo frumento pe- 30
cunia omnis soluta non est'. Solvere, dimittere.

Vergilius Georgicon lib. III (64):

solve mares, mitte in venerem pecuaria primus.

|| Solvi, a curis liberum esse. Vergilius Georg. lib. II (386):
risuque soluto.

idem Aen. lib. I (562):

35

solvite corde metum, Teucri.

17—18 Sev.—tri.; 20 Sev. sae. inplacidum; 22—23 Virg. amn.—Cocyti; 26 Solv.—enod.; 28 Solv. deb. redd.; 30—31 M. Tull. pro—dim.; 33 Solv.—esse; 36 Virg. solv.—Teucri.

17 truce (?) Mu. || 17—18 cf. 409. 20 || 18—19 cf. 181. 12 ||
19 tetrice Mu. || horrentis E¹: orentis A⁴: orantis L B⁴ ||
rumpes A⁴ (non B) || sev. (adiect.) Mu. || 24—25 cf. 326. 15 ||
25 in f. codd. 326: inquit f. L¹: inquo f. A⁴: inquit (-id)
in B⁴ || 31 admittere Quich. (cf. ad v. 6) || 31—32 cf. 348. 18;
433. 22 || 33 Solvere: corr. Quich. || curiis L¹ A⁴ (curtis Gen.¹:
curis Gen.² B) || 36 metuo L¹.

390. 391 M.

|| Solvere, contempnere, despicere. Vergilius Aen. lib. IV (55):

solvitque pudorem.

|| Solvere, excipere. Vergilius lib. X (111):

40 nec populos solvo. ||

1 SUPERBVM, adrogans, truculentum, asperum. Vergilius in Aen. lib. III (326):

stirpis Achilleae fastus iuvenemque superbum.

idem lib. X (514):

5 caede nova quaerens. te, Turne, superbum

|| Superbum, vitabile. Vergilius lib. VIII (196):

foribusque adfixa superbis
ora virum tristi pendebant pallida tabo.

10 || Superbum, elatum, altum. Vergilius Georg. lib. III (117):

et gressus glomerare superbos.

idem lib. VII (630):

Atina potens Tiburque superbum.

|| Superbum, ornatum. Vergilius Aen. lib. II (504):

15 barbarico postes auro spoliisque superbi
procubuere.

|| Superbum, opulentum. Vergilius lib. IX (324):

simul ense superbum

Rhamnetem adgreditur, qui forte tapetibus altis
20 extractus.

1 Sup.—asp.; 5—6 Virg. te—quaer.; 10—11 Sup.—sup.;
14 Sup. orn.; 17 vel opulentum.

37 om. Verg. Aen. (Gen.) vel Aen. (B) A⁴ || 40 (Rutulos B cum Verg.) || 2—3 cf. 405. 23; 407. 15; 458. 28 || 3 stirpes ach. fatus L¹ A⁴ || 4—6 cf. 240. 32 || 10—11 cf. 106. 26; 295. 23; 330. 18 || 13 uina: (corr. B) || potentibusque A⁴ (non B) || 18—21 om. A⁴ (propter homoeotel.; cf. ad v. 21) || 19 (qui)—20 cf. 542. 12.

|| Superbo, iniquo. Vergilius lib. VIII (118):
quos illi bello profugos egere superbo.

STARE consistere omnium consensu dicitur. Vergilius
[in] Georg. lib. III (84):
stare loco nescit.

25

Plautus Amphitryone (276):
ita statim stant signa omnia.

|| Stare iterum horrere significat. Titinius Veliterna (144):
atque illud ante partum comedit; fundi stabunt sentibus.

Caecilius Syracusiis (219):
hic amet, familiae fame pereant, ager autem stet sentibus?

30

Vergilius Aen. lib. XII (407):
iam pulvere caelum
stare videt.

|| Stare, erigi, prominere. Lucilius lib. XXVIII (XXIX, 103): 35
hic corpus solidum invenies, hic stare papillas
pectore marmoreo.

|| Stare, fidem habere. M. Tullius de Officiis lib. III (95):
'facere promissa, stare conventis, reddere deposita'.

|| Stare, valere et constare et fixum esse. Varro Flax- 40
tabulis, περί ἐπαρχιών (178): 'atque si addam, quanti
misericordia mea heredibus meis stet, quot miseros sub-
levaverim'. — Vergilius lib. X (467):
stat sua cuique dies.

23 Sta. consi. dic.; 35—37 Sta.—marm.; 40 Sta.—esse.

21—22 cf. 243. 22 || 21 VIII L (cf. ad v. 18) || 22 pro-
fugus L¹ A⁴ || ex genere L¹: exgerere ut vid. A⁴ (non B)
24 in om. A⁴ || 26—27 cf. 393. 13 || 27 stant codd. 393: ad
29 partu A⁴ || 31 fame familiae Mu. || 34 vident Verg.
35 XXVIII A⁴ (XXVII B) B⁴: XXVIII L || 38 fd. servare Mu.
39 astare (praec. a) B⁴: adstare A⁴: asstare ex ads. L
41 quanta: -ti Gulielm.: -to Quich. || 42 quod.

et lib. II (750):

46 stat casus renovare omnes.

1 || Stat etiam plenum || est. Lucilius Satyrarum lib. V (4):
interea stat sentibu' pectus.

Vergilius in Bucolicis (VII, 53):

stant et iuniperi et castaneae hirsutae.

5 Varro Eumenidibus (126):

denique avarus

quî sanust? cuii stet terrai traditus orbis:
furando tamen, ac morbo stimulatus eodem,
ex sese ipse aliquid quaerat cogatque peculi.

10 Sisenna lib. IX (130): 'caelum caligine stat'.

SPISSVM densum dicimus. Vergilius in Georg. lib. II (234):

sin in sua posse negabunt

ire loca et scrobibus superabit terra repletis,
spissus ager.

15 || Spissum significat tardum. Cicero de Oratore lib.
II (213): 'et principia tarda sunt et exitus tamen spissi
et producti esse debent'. — Caecilius Dardano (25):
nihil spei ego credo: ómnis res spissás facit.

Titinius Gemina (54):

20 longús sérmō habétúr; revórtétur spíssá.

45—1 Virg. stat—est; 10—11 Sis. cael.—dic.; 15—17
Spiss.—deb.

44 est $L A^4$ || 2 'Lucilius, stat sentibus fundus' Donat. ad
Ter. Andr. IV, II, 16 || 6—7 d. q. sanus est av.: corr. Oehler.,
Mu. || 7 qui E (cum Cant.): quis (seq. s) rell. || cui stet (cui
est et B) A^4 : cui si stet $L B^4$ || terrai Lachm.: terra id (seq. t) ||
8—9 cf. 264. 20: (s. v. cogere, conradere) || 8 a Lachm. comm.
Lucr. p. 85 || 12 sic $L^1 A^4$ || nagabunt A^4 || 13 superavit: (corr.
B) || repletus $L^1 A^4$ || 15—17 Cic.—deb. Sp. sign. tard.: transp.
Quich. || 15 tarde: corr. Guetus || 16 tardano A^4 || 18 n. e. spei cr.
 $L B^4$: n. rei e. cr. A^4 (spe Caecil; cf. Class. Rev. X, 425).

Afranius Incendio (196):

itaque spissum videtur fieri, non possum domi
meum virum expectare, quem mihi studeo iamdudum dari.

idem Matertera (210):

quod defessa expectando domi
sedi, quod spisso venire visu's tu, Mani, mihi. 25

Plautus Poenulo (791):

eheu, quom ego habui hariolos, aruspices?
quia quid bene promittunt, persippo evenit;
id quod mali promittunt, praesentariumst. 30

Naevius Gymnastico (59):

at enim tu nimis spisse atque tarde incedis.

Turpilius Canephoro (9):

ita est. verum haut facile est venire illo, ubi sita est Sapiencia:
spissum est iter; adipisci haut possis, nisi cum magna miseria. 35

Varro Mysteryis (332): 'nascimur enim spissius
quam emorimur. vix duo homines decem mensibus edolatum
unum reddunt puerum; contra una pestilentia aut hostica
acies puncto temporis inmanis acervos facit'. — et
Periplu lib. II, περί φιλοσοφίας (418): 'et ne erra- 40

28—30 Plaut. arusp.—praes. est.

22 itaque om. E || sp. mihi vid. Bue.: sp. cum vid. Mu. ||
possum B⁴ (cum E): possunt L A⁴ || 24 -teris Passerat. || 25 quae
def. Mu. || expectando L (cum G): spectando A⁴ || 26 (quo B):
quom (?) Mu. || visum est mani mihi: corr. Mu. || 28 quam ||
29 quia quid L B⁴ A⁴ (quia qui B): quod D⁴: qui siquid (-it)
codd. Pl.: quidquid Mu. || boni Itali apud Pl. || evit A⁴ ||
29—30 persp.—prom. om. codd. Pl. || 30 id quid L A⁴: id quod
B⁴ D⁴ || praesentarium est (-riist) codd. Pl.: praesentari est (-ie
est D⁴) || 34 ita. v. Ribb. || aut: corr. Bentin. || illi: corr. Lips. ||
si ita est L¹ ut vid. A⁴: spissa est B⁴: (corr. B) || 35 apisci
Ribb. || aut: corr. Lips. || possis Lips.: posse: potis est (?) Mu. ||
36 Var. add. Ald. || enasc. Mu. || 37 quam memorimur A⁴ (non
B) || 38 aut hostica Laurenberg.: austica || 39 puncta: corr. Ald. ||
40 et ne L ante corr. B⁴: et pe (ET ΠΕ) L ex corr. A⁴.

392. 393 M.

- 1 remus, || ectropas esse multas; omnino tutum esse, sed spissum iter'. — Pacuvius *Hermiona* (179):

. hábet hoc [senectus] in se cùm pigra est ipsa, út videantur cónfieri spisse ómnia.

- 5 STATIM mox dicitur. Cicero in *Verrinis* (II, II, 19): 'statim Messana litteras dedit, ut Alesinus ad se Dio continuo veniret'. || Statim producta prima syllaba, a stando, perseveranter et aequaliter significat. Terentius (*Phorm.* 789):

bina talenta

- 10 capiebam statim.

Plautus *Amphitryone* (239):

néc recédit locó quín statím rém gerát.

idem in *eadem* (276):

ita statim stant signa omnia.

- 15 Ennius *Aiace* (17):

. . qui rem cum Achívis gesserúnt statim.

Afranius *Augure* (10):

quamquám non istis éxercetur ín locis,
hic nóster delabórat cum puero statim.

- 20 SUPERSTITES dicimus qui supersint mortuis. || Superstites veteres ponebant incolumes. Terentius *Andria* (487): deos quaéso ut sit supérstes.

3—4 Pacuv. hab.—sp. o. v. conf; 20—22 Sup.—sup.

1 extropas *LA*^A: exstrophas *B*^A: *corr. Iun.* || totum: *corr. Iun.* || 3 senectus *B*^A: *om. LA*^A *D*^A || in sese *Ribb.* || 4 ipsa c. p. e. *Ribb.*: ipsa c. pigret *Mu.* || ita *A*^A *D*^A || ut sp. o. videantur (-atur *G*) conf.: ut ei v. sp. c. o. *Mu.* || 5—6 (*II, I, 27*) st. Mess. litt. ded. et (*II, II, 19*) statim Messana litteras Alesam mittit ut *Mu.*, *Quich.* || 6 -anam (mecs-*L*¹, mets-*A*^A) || 8 perseveram herede qualiter *LA*^A || 9—10 *cf. 254. 5* || 9 tal. argenti bina *Ter.*: latent argenti moenia nam *codd. 254* || 10 statim capiebat *codd. 254 (cum codd. Ter.)* || 13—14 *cf. 391. 26* || 14 ita *om. E*¹ || 16 achibidis *A*^A || 19 puer: *corr. Quich.*: puera *Ritsch. Opusc. IV, 274* || 20 supersunt *D*^A (*cum B*).

Plautus Asinaria (16):

sicúti tuum vis únicum natúm tuae
superésse vitae sóspitem et supérstitem.

25

Vergilius lib. X (47):

liceat superesse nepotem.

Accius Alcimeone (59):

suós deseruit líberos supérstites [sunt].

SPVRCVM, saevum vel sanguinarium. Afranius Diuortio 30
(57):

muliér; novercae nómen huc adde ímpium:
spurca gingi † vestigia aut dici potest.

Lucilius Satyrarum lib. IV (15):

Aeserninu' fuit Flaccorum munere quidam
Samnis, spurcus homo, vita illa dignu' locoque:
cum Pacedeiano componitur, optimu' multo
post homines natos gladiator qui fuit unus.

35

Afranius Fratriis (164):

cónmemorabo, osténdam illius fácta et spurcitiam ínprobi. ||

24—25 Plaut. unicum—sup.; 30 Spur.—sang.; 34—35
Lucil. Asern.—homo.

24 (sicut *Cant.*¹ *H*¹ ut vid. cum *codd. Pl.*) || tum || 26—27
secl. Mu. || 29 sunt *del. Both.* || 32 vestigi aut *A*⁴: vestiga aut
*L*¹: vestigia aut *B*⁴ || spurci ingeni (*Both.*) vestigia haut dici
petes *Mu.*: spurca magis gigni bestia aut dici hau potest
C. F. Mueller.: spurca gingivast, gannit hau dici potest *Ribb.*:
fort. spurca gingiva est, Stygia—haut dici potest || 34 *Aes.*
Cic. Tusc. II, 41: aserninus || flacco fuit quidem sam. *D*⁴ || munere
Turneb. Adv. XXIX, 2: unae (*praec. m.*) || quidam *LB*⁴: quidem
*A*⁴ *D*⁴ || 35—37 cf. 257. 19 (s. v. componere) || 35 ista *codd.* 257 ||
36 pacideiane (-nec) *codd.* 257 || 37 natus *codd. h. l.* || 39 furta
Mu. || spurcitia: *corr. Iun.*

1 idem Divortio (52):

o dígnum facinus! ádulescentis óptumas,
bene convenientes, concordés cum vireis,
repén-te viduas fáctas spurcitiá patris!

5 Varro Rerum Humanarum lib. XX: 'nequis lictorem
spurcum hominem liberum prehendere iussisse velit'.
|| Spurcum, vehemens, asperum. M. Tullius ad Caesarem
iuniorem lib. II (fr. 13): 'cum iter facerem ad Aquilam
Claternam tempestate spurcissima'. — Varro Eumenidi-
bus (153): 'nunc de te, inquit, meliusculam spem habeo,
10 qui rem spurcissimam gustare nolueris'. || Spurcum
significat obscenum et inpurum et lutulentum. Plautus
Asinaria (807):

tot noctes reddat spurcas, quot puras habuerit.

Pomponius Prostibulo (154):

quae peditibus núbere

15 póterant, equites spérant spurcae.

|| Spurcum etiam fetidum. Plautus Menaechmis (168):
nam éx isto locó spurcatur násum odore inútili.

Lucretius lib. VI (781):

deinde videre licet quam multae sint homini res
20 acriter infesto sensu spurcaeque gravisque.

7 Spur. v. asp.; 9 — 12 Varro nunc — hab.; 16 Spur. et. foet.

2 o indignum *Delrius* || 3 concordantes *Mu.*: et concordés
Both. || vires || 4 facias: *corr. Guietus* || 5 Spurcum, vile. Varro (?)
Mu. || nec quis *A⁴* || lectorem: *corr. Passerat.* || 8 facerent
Mu. || ad Aquilam *Gurlitt.*: ad (at) hi qui iam: ad Hirtium
Roth. || 9 laternam *B⁴* || 9 (Var.) — 10 (nol.) *post 11* (int.) *colloc.*
Quich. || 10 noluerim (*seq. s.*): *corr. Popma* || 12 puré *Scal.* ||
14 pedibus: *corr. Casaub. M S. ap. Me.* || 15 non pot. *Mu.* ||
17 nam ex istoc *codd. Pl.*: nec isto || inlutibili: *corr. Ritsch.*:
inlucido *codd. Pl.* || 19 sint *om.* || 20 infestu || spurcae (*om.*
que).

idem lib. VI (976):

at contra nobis caenum taeterrima cum sit
spurcities, eadem subus iucunda videtur.

Lucilius lib. XI (6):

praetor noster ad hoc quam spurcusc ore, quod omnis 25
extra castra, ut stercu', foras eiecit ad unum!

idem lib. XXVIII (60):

quaeque aspectu sunt spurca et odore.

siccvm dicitur aridum et sine umore. Vergilius lib.
V (180):

summa petit scopuli siccaque in rupe resedit. 30

|| Siccum, exercitum. Lucilius lib. XXVI (94):

cúm stadio in gymnásio in duplici córpus siccassém pila.

|| Siccum dicitur et sobrium, modicum. Plautus Asinaria
(857):

síccum, frugi, cóntinentem, amántem uxoris máxime.

idem Pseudolo (184):

35

vino modo cupidae estis:
eo vos vestrosque adeo pantices || madefactatis, cum ego 1
sim hic siccus.

Cicero Academicorum lib. II (fr. 9): 'alius adultis,
alius valentibus, alius aegris, alius siccis, alius vinulentis'.

28—31 Lucil. quaeque—exerc.; 33 vel sobr.

21 idem eodem *Iun.*: item (*del.* lib. VI) *Mu.* || 23 spurcit...s *E*¹: -tiis *rell.* || eadem subus haec ciuunda (inunda) *codd.* *Lucr.*: idem subrutunda (-tenda *A*⁴) || 25 adhuc: *corr.* *Mu.* || quem *A*⁴ || spurcus: *corr.* *Me.*: sp. sit *Mu.* || 28 aspecto *D*⁴ || 30 resedit *E*¹ *D*⁴ (*cum B*): sedit *rell.* || 31 exercitatum *D*⁴ || 32 gymnasi cum st. in dupl. *Mu.* || pilas (*seq. s*): *corr.* *Ald.* || 33 modicum *Goetz.*: maditum *A*⁴: madidum *B*⁴: aditum *L*¹ || 35—36 *cf.* 500. 18 || 1 eo vos vestros panticesque adeo madefacitis (-fecistis) *codd.* *Pl.* || 2 alios ad.: (*corr. B*): alius pueris, al. ad. (?) *Mu.* || 3 val. *Quich.*: lentibus || eugris: (*corr. B*).

— Varro Cato vel de liberis educandis (27): 'Persae propter exercitationes puerilis modicas eo [se] consecuti
 5 corporis siccitatem, ut neque spuarent neque emungerentur sufflatove corpore essent'. || Siccum, firmum.
 M. Tullius de Senectute (34): 'nullo imbri, nullo frigore adduci ut capite operto sit; summam esse in eo corporis siccitatem'.

SEGES est frumenti fructus. Vergilius Aen. lib. II (304):
 10 in segetem veluti cum flamma furentibus austris.

|| Segetem [terram. M. Tullius in Hortensio (24): 'ut enim segetes agricolae subigunt aratris multo ante quam serant'.] etiam ipsam terram dicimus. Vergilius Georgicon lib. IV (129):

15 nec pecori opportuna seges nec commoda Baccho.

et in Aen. lib. III (142):

arebant herbae et victum seges aegra negabat.

Plautus Aulularia (45):

tibi égo rationem réddam, stimulorúm seges?

20 id est, in qua stimuli eripi possunt. — Accius Oenomao (493):

forte ánte auroram, rádiorum ardentum índicem,
 cum sómno in segetem agréstis cornutós cient,

4—9 Varro propt.—fruct.; 11—13 Seg.—serant; 15—17 Virg. nec—neg.

4 (Var.)—6 (es.) *post* 6 (firm.) *colloc. Quich.* || 4 vel om. *A⁴* || 4 (eo)—5 *cf.* 481. 13 (s. v. emungerentur) || 4 eo se conse. *L A⁴ B⁴*: eam sunt conse. *Ald. anticipaverat scriba alteram syllabam verbi* || consui (-sueti) *codd. h. l.* || 5 spuarentur (esp. *A⁴*) *codd. h. l., fort. recte* || 7—8 (sit) *cf.* 246. 23 || 9 frum. ut fruct. *A⁴*: frum. et fruct. *D⁴* || 10 aus. incidit *Verg.* || 11 Seg. terr. *del. Quich. qui huc traiecit illa* (Segetem) eti. ips. terr. dic. (v. 13) || 11—12 *cf.* 401. 8 (s. v. subigere, mollire vel exercere): *seclusi (Rhein. Mus. LVII, 204)* || 13 Segetem eti. *B⁴* || 18—19 *cf.* 381. 12 || 20 stimulis *L¹* || seri poss. *Guetus* || 21 ferte (perte *L¹*): *corr. Turneb., Lips.* || ardentem: (*corr. P*) || 22 c. e som. *Lips.* || summo *A⁴*.

ut rōrulentas térras ferro † fidas
proscíndant glebasque árvo ex † molli éxcitent.

idem [in] Andromeda (115):

25

quód beneficium haut stérili in segete, réx, te obsesse
intélleges.

Lucilius Satyrarum lib. VII (28):

solam auram adversam segetem inmutasse satumque.

Varro 'Ἀλλ' οὐ μενεῖς, περὶ φιλαργυρίας (22): 'etenim
quibus seges praebeat domum, escam, potionem, quid so
desideremus?'

SVMERE est accipere, tollere. Vergilius lib. V (533):
sume, pater.

Sallustius in Iugurtae Bello (71, 4): || 'epistulam
super caput in pulvino temere positam sumit'. — 1
M. Tullius de signis (in Verr. II, iv, 63): 'iste unum-
quodque vas sumere in manus, laudare, mirari'.

Lucilius lib. XXVIII (58):

.. omnia viscatís manibus leget; omnia,
crede mihi, presse auferet omnis † et ...

5

Plautus Aulularia (640):

nón equidem [ego quia] voluptáte sumsi néque tetigi.

|| Sumere, suscipere. Lucilius lib. XXVI (10):

húnc laborem súmas, laudem quí tibi ac fructúm ferat. 10

31 Sum.—toll.; 2—3 M. Tull. iste—man.; 9—10 Sum.—fer.

23 terram *A⁴* || fer. fumidas *Ribb.*: fort. fer. diffidas || 24 fort.
gl. quí aruo || mollito exc. *Mu.*: molli exsusc. *Fruterius ap.*
Gruter. V, 385 || 25 in om. *L¹B⁴* || 26 aut || obesse intellegis:
corr. Gulielm., Fruter. || 28 solem: (*corr. G*) || statumque: *corr. I.*
Dousa || 3 in man. sum. *codd. Cic.* || 4—5 (leg.) cf. 332. 40 ||
5 l. o. sumet *Bentin.* || 6 <omnia> cr. *Quich.* || pr. res auf. om.
Popma.: fort. pr. auf., omnia sumet || et del. *Mu.*: in v. 7 colloc.
edd. || 8 quia *A⁴E*: qua *L B⁴* || suam si *L* || non hercle equidem
quicquam sumpsit *codd. Pl.* || voluntate *Mu.* || 10 fructu *A⁴*
(non *B*).

Cicero de Finibus Bonorum et Malorum lib. II (8):
 'verum hoc loco sumo de verbis his eandem vim voluptatis'. || Sumere etiam significat eligere. Lucilius Satyrarum lib. III (47):

15 et spatium curando corpori honestum
 sumemus.

Plautus Aulularia (674):

Silvāni lucus éxtra murum est ávius,
 crebér salicto opplétus: ibi sumám locum.

Lucilius Satyrarum lib. X (7):

20 honorum est
 iudicium Crassis, sicut descripsimus ante.
 hoc est: quid sumam, quid non? in quoque locemus?

et lib. XIX (10):

sume diem, qui est visu' tibi pulcherrimus unus.

25 Sallustius in Iugurtae Bello (85, 10): 'scilicet ut
 in tanta re ignarus omnium trepide festinet, sumat aliquem ex populo monitorem officii sui'. — M. Tullius in Hortensio (48): 'quare velim dari mihi, Luculle, iubeas indicem tragicorum, ut sumam, qui forte mihi desunt'. || Sumere, conducere. M. Tullius de Officiis
 30 lib. III (89): 'quoad enim perventum est eo quo sumpta navis est, non domini est navis, sed navigantium'.

12—13 Sum. eti. elig.; 24 Lucil. sume—unus.

11—12 cf. 121. 24 || 12 de om. codd. 121 (cum codd. Cic.) || 14 -re || 17 silvam A⁴ || 18 crebro codd. Plaut. || salictu || sumam: (corr. H^s) || 20 bonorum est I. Dousa || 21 iudicum A⁴ || sicut Corpet: ut (praec. s) || describimus (descr. Cant.²): corr. I. Dousa || 22 quo quaeque loco res Mu. || 26 gnarus LA⁴ || trepidet codd. Sall. || festinat A⁴ || 27 nitorem LA⁴ || 28 Luc. — mihi om. A⁴ || si qui Orelli. || 29 desint Mu. || 30 perventum sit codd. Cic. || 31 navis codd. Cic.: vis.

SVFFERRE est sustinere. Vergilius [in] Aen. lib. II (491):

nec claustra nec ipsi
custodes sufferre valent.

Accius Myrmidonibus (17):

35

égo me non peccásse plane osténdam aut poenas súfferam.

|| Sufferre significat dedere vel subponere. Plautus
Casina (949): ||

íntro ad uxorém meam
súfferámque eí meúm térgum ob íníúriám?

1

idem Poenulo (855):

út enim ubi mihi vâpulandum sít tu corium súfferas.

Accius Nyctegresia (486):

5

aut égo illum eripiam aut illi poena súfferar.

Afranius Prodigio (272):

nam mé pudet, ubi mécum loquitur Númerius,
aliquid sufferre gráce; inridet me ílico.

SVRGERE, crescere, augeri. Vergilius [in] Georg. 10
lib. I (161):

quís sine nec potuere seri nec surgere messis.

idem Aen. lib. IV (274):

Ascanium surgentem et spes heredis Iuli
respice.

32—34 Sust.—val.; 37 Suff.—supp.

32 Sustinere est sufferre *A⁴ D⁴* || in *om.* *B⁴* (*cum E B*) ||
1 *eam Gerlach.* || 2 sufferamque ei *Me.*: sufferam quae (que) et
L B⁴: suff. et quae *A⁴* || 4 varulandum *A⁴* || sorium || 6 ut
ego (?) *Mu.* || ergo *A⁴* || ut *il.*: (*corr. B*) || sufferam: *corr. Mu.* ||
7 Sufferre, efferre. *Afr. Mu.* || Proditio *Quich.* || 8 (pudet it
ubi *G*) || 9 suffero: *corr. Both.* || 10 augere: *corr. Quich.* || in
om. A⁴.

- 15 || Surgere, erigi. Sallustius Historiarum lib. V (20):
 'sella surgere, caput aperire solitum'. — Terentius in
 Adelphis (520):

ut trídúo hoc perpétuo prorsum e lécto nequeat súrgere.

Vergilius lib. VIII (68):

surgit et aetherii spectans orientia solis

20 lumina.

SACRVM est sacratum vel religiosum. Vergilius lib.
 VI (484):

Cererique sacrum Polyboeten.

et in lib. VII (247):

sceptrumque sacerque tias.

- 25 || Sacrum etiam scelestum et detestabile: ita et con-
 secratum. Afranius Fratriis (185):

ó sacrum scurram ét malum!

Plautus Poenulo (88):

vendít eas omnis, ét nutricem et vírgines,

- 30 praesénti argento — hómini, si leno ést homo,
 quantum hóminum terra sústinet, sacérrimo.

Vergilius (Aen. III, 57):

auri sacra fames.

Lucilius Satyrarum lib. XV (24):

- 35 ac de isto sacer ille tocoglyphos ac Syrophoenix
 quid facere est solitus?

21 Sacr.—rel.; 25 Sacr.—det.; 33 Virg. auri s. f.

15—16 cf. 236.19 || 16 surgere de sella (sylla) *codd.* 236 ||
 17 electum equeat *L* || 18 VIII *LA*⁴ || 19 aetheris *LA*⁴ ||
 22—23 *om.* *A*⁴ (*propter homoeotel.*) || 23 in *secl. Mu.* || 25 i. et c.
secl. Mu.: *post relig. (v. 21) colloc. Quich.* || 27 scurram *Ald.*:
 succurram (-uram) || 29 omnis] crinis || 30 praesens *codd. Pl.* ||
 31 hominus *A*⁴ || terras s. || 35 adde i. *Ald.* || istos s.: *corr.*
Turneb.) || ille (*Iun.*) tocoglyphos (*Roth.*) ac syrophoenix
(Iun., Turneb.) Mu.: illotocolfo saxsiro (*L cum G: saxiro A*⁴ *E*)
 fenix (phoenix *B*) || 36 quod (?) *Mu.*

Turpilius Demetrio (25):

etiám me inrides, péssime ac sacérrime?

idem Lindia (133):

abhinc triénnium 40
sacérrimum domicílium hoc quidam cóntulit
lenó.

Varro Lege Maenia (240): 'signa tum sacra esse
desierunt, posteaquam homines sunt facti'. ||

SAVCII dicuntur proprie vulnerati, non maesti, sicuti 1
vult consuetudo. Accius Phoenissis (597):

obit nunc vestra moénia, omnis saúcios
convísit, ut curentur diligéntius.

Turpilius Epiclero (64):

patrócinantem ubi fáctum audierit saúcium. 5

Sallustius Hist. lib. II (67): 'avidis itaque promptis
ducibus, ut Metellus ictu tragulae sauciaretur'. — Vergilius
in Aen. lib. II (223):

qualis mugitus, fugit cum saucius aram
taurus. 10

et lib. VII (500):

saucius at quadrupes nota intra tecta refugit.

Varro de Vita Populi Romani lib. IV: 'itaque multis
civibus ex utraque parte sauciis, multis occisis fugatur'.

1—2 Sauc.—cons.; 7—8 Sall. ita pr.—sauc.

37—38 demetrius etiam *LA*⁴: demetrio sed (set) iam *B*⁴ ||
38 inridens (irr.): *corr. Iun.* || 41 sacerrimus *Both.* || 43 signa
tum *Lips.*: signati: signa *Vahlen.* || 44 sunt sacri *Mu.*: sunt f.
sacri *Fruter.* || 3 obit *Me.*: ubi || 6 patrocinate *A*⁴ || saucius
*LB*⁴: *om. A*⁴: *corr. Lips.* || 7—8 *cf. 553.25 (s. v. tragula)* ||
7 III *codd. 553* || a. itaque *scripsi (cf. Class. Rev. XVI, 48)*:
avidisque ita *codd. h. l.*: avidissimis atque *codd. 553*: a. atque
ita *Dietsch.* || 14 ex utr.—fug. *om. A*⁴.

- 15 SVPPlicivm dicebatur damnatio vel poena. Vergilius in Aen. lib. IV (382):

mediis, siquid pia numina possunt,
supplicia hausurum scopulis.

- || Supplicium rursum supplicatio. Sallustius in Catilinae
20 Bello (9, 2): 'in suppliciis deorum magnifici'. — Accius Epigonis (298):

nunc pergam, ut suppliciis placans caelitum aras expleam.

Afranius Fratriis (170):

- nullam profecto accessi ad aram, quin deos
suppliciis, sumptu, votis, donis, precibus, plorans, obsecrans
25 nequiquam defetigarem.

SAMIVM est testeum. Lucilius Satyrarum lib. XIII (5):
et non, pauper utei, Samio curtoque catino.

- M. Tullius de Republica lib. VI (2): 'oratio Laeli,
quam omnes habemus in manibus, quam simpua ponti-
ficum dis immortalibus grata sint Samiaeque, uti scribit,
30 capudines'. || Samium rursum acutum. unde et samiare
dicimus acuere, quod in Samo [insula] hoc genus artis
polleat. Lucilius Satyrarum lib. VII (21):

hanc ubi vult male habere, ulcisci pro scelere eius,

- 1 testam sumit homo Samiam; ibi "anu noceo" || inquit;
praeceidit caulem testisque una amputat ambo.

15 Supp.—poe.; 19 Supp. r. supp.; 23—27 Afr. null.—cat.;
31—33 Samium—poll.

17 medii siq.: (corr. B) || 18 aus. L¹ || 19 rursus LB⁴ ||
20 epigono (-na B⁴): corr. Ald.: Erigona Me. || 22 pergamus
suppl.: (corr. B) || 24 vatis (atis D⁴): corr. Bongars. || 27 pauper
uti codd. v. 28: pauperitiae codd. h. v. || 28 M. Tullius de re-
publ. lib. III et non pauper uti oratio et in libro sexto laeli
(leli): restit. Iun. || testatur or. Mu. || 30 gratas instamiae quae
A⁴ || uti Halm.: ut hi: ut is Iun. || 31 cappudines: caped. Ald. ||
32 insula D⁴: om. rell. || 34 ulc.] lucilius A⁴ || scel. Iun.: cele
1 humo Dousa pater || atque ibi Mu.: tibi Baehrens. || an uno
telo: corr. Munro (Journ. Phil. VII, 14, 295) (cf. Gell. IV, 16, 6) ||
2 tetisquae A⁴.

SPERNERE, fastidire. Vergilius Aen. lib. IV (677):

comitemne sororem

sprevisti moriens?

5

Terentius in Andria (248):

tót modis contémtus, spretus! fácta, transacta ómnia.

|| Spernere rursum segregare. Ennius Hectoris Lytris (160):

mélius est virtúte ius: nam saépe virtutém mali
nánascuntur; iús atque aecum se á malis spernít procul. 10

SVBDVCERE, subputare. Terentius in Adelphis (855):

númquam ita quisquam béne subducta rátióne ad vitám fuit.

Lucilius lib. XXIX (79):

eodem uno hic modo [er]rationes subduceret suas.

M. Tullius in Hortensio (94): 'non et sine ea 15

cogitatione ineundis subducendisq[ue] rationibus'. — idem

de Finibus Bonorum et Malorum (II, 78): 'quí autem

esse potest, nisi te amor ipse ceperit? quod non sub-

ducta utilitatis ratione effici solet'. || Subducere est

subripere. Turpilius Lindia (150):

ego ínterim in turbá foras

20

subdúxi cum hac me.

Vergilius in Bucolicis (III, 6):

et sucus pecori et lac subducitur agnis.

Terentius in Eunuchó (628):

... ubi prímum poterit, se illi subducét, scio.

25

19 Subd e. subr.; 23—25 Virg. et su.—scio.

7 quot *codd. Ter.* || 9 ius *Bentin.*: eius (*praec.* e) || 10 atque cum *L* || 11 Subdere *L A⁴* || 12 nuncquam *L¹ A⁴* || bene *om.* *A⁴* || 14 una *Mu.* || hi *B⁴* || errationes: rationes *l. v. Dousae, Ald.*: rationes omnes *Mu.*: rationes aeris (?) *Mu.* || subducent s. *Iun.*: fort. suas subduceret (-ent) || 15 nam et (?) *Mu.*: nonne et (?) *Plasberg.* || 18 potes *Me.*: poteris *codd. Cic.* || a. i. c.] amori (-re *B⁴*) praeceperit || 19—21 cf. 352. 22 || 23 (et l. s. a.) cf. 331. 24 || 25 potuerit || illim *Quich.*: illinc *codd. Ter.*

Lucilius lib. XXX (126):

neu qui te ignaro famuli subducere.

M. Tullius in Hortensio (64): 'an, cum videat me et meos comites, fortitudinem, magnitudinem animi, patientiam, constantiam, gravitatem, fidem, ipsa se subducatur?'
 30 || Subducere etiam susum ducere, levare. Turpilius Paraterusa (167):

cum antehac videbam stare tristis, turbido vultu, subductis cum superciliis senes.

Varro *Εὐρεν ἡ λοπαὶς τὸ πῶμα, περὶ καθηκόντων* (167):
 35 ego unus scilicet

antiquorum hominum subductis superciliis dicam: γαμήσω νοῦν ἔχων;

1 Sallustius in Iug. (98, 4): || 'dein cunctos pleno gradu in collem subducit'. — Vergilius in Bucolicis (IX, 7):
 qua se subducere colles

incipiunt.

5 M. Tullius de Officiis lib. III (49): 'huic ille classem Lacedaemoniorum, quae subducta esset ad Gytheum, clam incendi posse'. — Plautus in Aulularia (365):

ut in puteo cenam coquant.
 inde coctam sursum subducemus corbulis.

10 STUPIDVS est obstupefactus. || Stupidus, stultus et inicus. Varro *περὶ ἐξαγωγῆς* (406): 'Andromeda vincata et proposita ceto non debuit patri suo, homini stupidissimo, in os spuerere vitam †?'

31 Subd.—vel lev.; 35—36 Varro ego—superc.; 8—11 Plaut. ut—ini.

27 ignoro: corr. Gerlach. || famulis s.: (corr. Cant.) || s. possint (-sent) Quich. || 31 vel l. D^A (cum B) || 34 καθηκόντων A^A: καθηκόντων L: γεγαμηκόντων Iun. (cf. 'Non. Marc.' p. 107) || 36 hominem A^A D^A || 37 ταμησιο: corr. Oehler. || γαμήσεις Meinek. || ροννεχων L¹ B^A: ροιννεχων A^A L² || 2—4 cf. 347. 4 || 6 esse 8 coquam (quo.) || 9 corbulis om. A^A D^A || 12 ceto Iun.: cito patri Iun.: pari || expuere L A^A || vitam del. Duentzer.: ultro (?) Mu.

SVSPICERE, [est] susum aspicere. Vergilius lib. I
(Aen., 438):

et fastigia suspicit urbis.

Varro Agathone (12): 'et pueri in aedibus saepius 15
pedibus offensant, dum recentes, musteos in carnario fluitare
suspiciunt'. || Suspiciere est suspectum habere. Sallustius
in Iug. (70, 1): 'per idem tempus Bomilcar, cuius in-
pulsu Iugurtha deditionem, quam metu deseruit, inceperat,
suspectus regi et eum suspiciens, novas res cupere, ad 20
perniciem eius dolum quaerere'. — Vergilius in Aen.
lib. II (36):

suspectaque dona
praecipitare iubet.

et Cicero in Oratore (145): 'quod prudentia homini-
bus grata est, lingua suspecta'. 25

SVBIGERE, acuere. Vergilius lib. VII (627):

subiguntque in cote secures.

|| Subigere, exercere, mollire. Cicero de Orat. lib. II (131):
'subacto mihi ingenio opus est, ut agro non semel arato,
sed novato et iterato'. || Subigere est superare et sub 30
dicione habere. Vergilius in Aen. lib. I (266):

ternaque transierint Rutulis hiberna subactis.

26—27 Sub.—sec.; 28 Sub. ex. moll.; 30—31 Sub. etiam
sup.—hab.

13 est om. A⁴ || 14 (suscipit Gen.) || 16 offensum A⁴ || re-
centes del. Forcellinus s. v. 'musteus' || museos A⁴ || fluitantes
Laurenberg. || 17 suspiciunt * * * Mu. || ut pu. in aedibus |
saepius pedes off., dum rec., musteas | in carnario fluitantes
susp. succidias (?) Mu. || 18 iugurta A⁴: iugurtae L¹: iugurthae
(-tae) bello B⁴ || 20 suspiciens L¹A⁴ || et ipse eum susp. codd.
Sall. || ac p. || 21 in om. E (cum B) || 23 iubent Verg. || 24 et
secl. Mu. || de or. || quo || 25 gratis A⁴ || 27 cute L¹A⁴ ||
28—29 post 401. 3 (ex.) colloc. Mu. (del. Sub. ex. moll.): fort.
secludend. || 31 ducione L¹: ducioni A⁴ || 32 transierunt L A⁴.

Sisenna Hist. lib. IV (96): 'terrore perturbatam multitudinem subigunt'. || Subigere, exarare. M. Tullius
 1 de Senectute (59): 'cum autem admiraretur || Lysander proceritatem arborum et directos ordines et humum subactam atque puram'. || Subigere, mollire vel exercere.

Vergilius Georg. lib. II (50):

aut scrobibus mandet mutata subactis.

5 Lucilius lib. XXX (61):

an ego te equam atque animosam
 Thessalam et indomitam frenis subigam ante domemque?

M. Tullius in Hortensio (24): 'ut enim segetes agricolae subigunt aratris multo ante quam serant'. —
 10 et de Senectute (51): 'sed etiam ipsius terrae vis ac natura delectat: quae cum gremio mollito et subacto sparsum semen excepit'. — Varro Sesqueulixe (477): 'antequam militia subactus aliquot annis erat'. || Subigere, cogere. Vergilius in Georg. lib. III (217):

et saepe superbos
 15 cornibus inter se subigit decernere amantis.

et lib. VI (567):

castigatque auditque dolos subigitque fateri.

33—34 Sis. terr.—subigunt; 13 Sub. cogere; 17 Virg. cast.—fat.

34 Sub. est (*suprascr. Gen.*) superare *A⁴* (*pro* Sub. ecsarare?) || 2 et proceritates *Cic.* || directos in quincuncem ord. *codd. Cic.* || et hominum et *A⁴* || 3 -icere *LA⁴* || 6 an e. te acuum: an equam te acrem *Turneb.* || 6(atq.)—7 *cf. 233. 38* (*s. v. animosi*) || 7 subigantque domentque *codd. 233* || 8—9 *cf. 395. 11* (*s. v. segetem, terram*) || 8 segetis || 9 patris *A⁴* || 10 ac sub. *codd. Cic.* || 12 (*sp. s. ex.*) *cf. 42. 12* || spassum *L¹A⁴* || 13 antequa *Mu.* || mil. *Me.*: mitia || 15 *cf. 285. 34* || c. i. se subigitque fateri lucilius amantis *A⁴* (*non B*) (*cf. vv. 17, 18*) || 16—17 *cf. 251. 34* || 17 castigat (*om. que*) *B⁴*.

Lucilius lib. XXX (63):

tune iugo iungas me ante et succedere aratro
invitum et glebas subigas proscindere ferro? 20

Plautus Mercatore (204):

mfrum quin me subigitaret.

svmmvm significat quod omnibus sit altius. Vergilius
in Aen. lib. IV (168):

summoque ulularunt vertice nymphae. 25

idem lib. XII (492):

apicem tamen incita summum
hasta tulit summasque excussit vertice cristas.

|| Summum, proximum. Cicero Tusculanarum lib. I (10):
.. '«summam acuam attingens enectus siti» 30

Tantalus'. || Summum, extremum. Vergilius Aen. lib. II (324):
venit summa dies et ineluctabile tempus
Dardaniae.

Lucilius lib. XXVI (36):

squalitate summa, scabie summa in aerumna obrutam. 35

M. Tullius in Hortensio (79): 'vixit ad summam
senectutem optuma valitudine'. || Summum, gloriosum,
laudabile. Vergilius lib. IX (199):

mene igitur socium || summis adiungere rebus, 1
Nise, fugis?

23—25 Sum.—nym.; 29—32 Sum.—temp.; 37—38 Sum.
gl. laud.

19 iugo iugans *A*⁴ || apte *Mu.* || 20 invitam *Gulielm.* ||
22 quid || 27 incita] in *A*⁴ || 28 fulit (*Gen.*) vel tulit (*B*) *A*⁴ ||
excussit *Verg.*: exti *B*⁴: extra *A*⁴ || a. t. incita vertice cristas
(*om. rell.*) *L* || 30 s. quam *L*¹*A*⁴ || adtinget (att.) (-it *D*⁴) ||
senextus *L*¹*A*⁴ || 31 tantulus *A*⁴ (*non B*) || 34—35 cf. 126. 3;
226. 8 (s. v. squalor, fem.) || 35 isculitate || ac scabie *codd.* 126 ||
summam er. *L*¹*A*⁴: summam in er. (aer.) *B*⁴ || 36 summam *om.*
*A*⁴ || 38 VIII: (*corr. B et fort. E*¹) || 1 adiunge: *corr. E* (*cum B*) ||
2 fugeris *L*¹*A*⁴ (*fungeris Gen.*¹: fugis *B*).

Ennius *Andromacha Aechmalo*. (63):

annos mŭltos longinque áb domo,
6 bellŭm gerentes sŭmmum summa indŭstria.

SPECTARE, dirigi. Lucilius lib. XXX (86):

quid sibi vult? quare fit ut introvorsus et ad te
spectent atque ferant vestigia se omnia prorsus?

M. Tullius de Officiis lib. III (90): 'ad extremum,
10 si ad perniciem patriae res spectabit, patriae salutem
anteponet saluti patris'. || Spectare est videre. Vergilius
in Georg. lib. I (158):

heu! magnum alterius frustra spectabis acervum.

Lucretius lib. II (2):

e terra magnum alterius spectare laborem.

15 Vergilius lib. XII (15):

sedeant spectentque Latini.

M. Tullius in Hortensio (53): 'caeli signorum ad-
mirabilem ordinem insatiabilemque pulcritudinem magis
spectat'. || Spectare, inspicere, cavere. Plautus in
Asinaria (778):

20 spectándum ne cui ánulum det néque roget.

|| Spectare, probare. Cicero *Tusculanarum* lib. V (31):
'non igitur ex singulis vocibus philosophi spectandi sunt'.

11—12 Spec.—acer.; 17—19 M. Tull. cae.—insp.; 21—22
vel prob.—sunt.

3—5 cf. 515. 13 (s. v. longinque) || 3 andromaca haec malo
(cf. 'Non. Marc.' p. 116) || 4 longinque *codd. h. l.* || 5 s. summam
ind. A⁴ || 6 dirigere: *corr. Quich.* || 6—8 cf. 303. 18 (s. v. ferre) ||
7 intravorsus aetate *codd. h. l.* || 8 ferent L¹ || sed omnia (*corr.*
P¹) *codd. h. l.* || 10 patris (patri LG) respectabit (-vit B⁴) ||
11 anteponam et || 14 et terrae || 15—16 *secl. (?) Mu.* || 19 cavere
secl. Mu. || 19—20 cf. 383. 1 || 20 ne cui anulum (B) vel nec
via nullum (*Gen.*) A⁴ || 22 expectandi L.

Terentius prologo Andriae (27):
spectandae an exigendae sint vobis prius.

Vergilius lib. VIII (150):

25

sunt nobis fortia bello
pectora, sunt animi et rebus spectata iuventus.

M. Tullius de Officiis lib. II (45): 'qui simul ac iuvenis esse coeperunt, magna spectare atque ad ea rectis studiis debent contendere'. — Varro *Γνωθι σεαυτόν* (208): 30
'qui sint secundum naturam perfecti homines, ut non modo eos spectemus, sed etiam imitemur'.

STRINGERE, percutere. Vergilius [in Aen.] lib. IX (294):
atque animum patriae strinxit pietatis imago.

|| Stringere, nudare vel exerere. Vergilius in Aen. lib. 35
X (577):

strictum rotat acer Lucagus ensem.

|| Stringere, || rarefacere, excidere. Vergilius in Bucolicis (IX, 60):

hic ubi densas
agricolae stringunt frondes.

et in Georg. lib. II (368):

tunc stringe comas, tunc brachia tonde. 5

|| Stringere, decerpere. Vergilius in Georg. lib. I (305):
sed tamen et quernas glandes tunc stringere tempus
et lauri bacas.

31—32 Varro qui—invit.; 35—1 Str.—Str. exc. vel decerpere; 2—3 Virg. hic—fron.

23—24 cf. 291. 1 || 24 spectandae an exigendi A4: expectande an exigendi L: spectandi an exigendi B4 || sunt codd. h. l.: corr. Gen.^s || 26 fortia E¹ (cum B): forti rell. || 28 i (hi) simul Cic. || 29 et ad codd. Cic. || 32 invitetur D4 || 33 in Aen. om. A4 || X || 35 exercere A4 || 36 ensum L¹A4 (-im?) || 5 tunde L44.

Varro de Re Rustica lib. I (55, 1): 'quod non solum
10 stringit bacam, sed etiam ramos glubit'. || Stringere,
radere, celeriter praeterire. Vergilius lib. VIII (62):

ego sum, pleno quem flumine cernis
stringentem ripas.

|| Stringere, vulnerare. Vergilius lib. IX (576):

15 hunc primo levis asta Themillae
strinxerat.

SVCOEDERE dicitur in alterius locum venire. Vergilius
lib. X (439):

interea soror alma monet succedere Lauso
Turnum.

20 M. Tullius de Officiis lib. III (76): 'at qui quodam
veneno perficiat ut veros heredes moveat, in eorum locum
ipse succedat?' || Succedere, ingredi. Vergilius lib.
VIII (123):

et nostris succede penatibus, hospes.

Afranius Excepto (153):

25 audíte, pueri, paúca; vos succédite.

SVBIT, in memoriam reducitur. Vergilius in Aen.
lib. II (562; 652):

subiit deserta Creusa
Ascaniusque omnisque domus.

17—19 Succ.—Turnum; 22—23 Succ.—hospes; 26—28
Sub.—Asc.

9—10 *cf.* 119. 11 || 9 sol. celeriter praeterire str. (*cf. ad v. 11*) || 10 vacant *LB*⁴ || ramis *codd.* 119: ram (*sic*) *codd.* *h. l.* || 11 cel. praet. *post v. 9* (sol.): *huc traiec. Me.: del. Iun.* || 13 pipas *L*¹ *A*⁴ || 14 VIII: (*corr. B*) || 15 tamille *LA*⁴: camille *E* (*cum B -ae*) || 20—22 *cf.* 351. 10 || 20 quod. quasi ven. *codd.* 351 (*cum Cic.*) || 27 subit || 28 A. o. d. om. *B*⁴ || domos *L ex corr. A*⁴ (*non B*).

|| Subire significat ingredi. Vergilius lib. VIII (362):

haec, inquit, limina victor

30

Alcides subiit.

Lucilius lib. XXVIII (38):

puerī praeterea nōstris qui subeānt iubet.

|| Subire, succedere. Varro Sexagesi (495): 'in quarum locum subierunt inquilinae impietas, perfidia, impudicitia'. 35

|| Subire, subdi, subponi. Vergilius lib. X (798):

Aeneae subiit mucronem ipsumque morando sustinuit.

|| Subire, nasci, subcrecere. Vergilius [in] Georg. lib. I (180):

ne subeant herbae neu pulvere victa fatiscat.

40

|| Subire, adgredi, succedere. Vergilius lib. IX (344): ||

Fadumque Herbesumque subit.

1

|| Subire, respondere, resistere. M. Tullius in Verrem, Divinatione (46): 'poterisne eius orationi subire?'

SECARE dicitur excidere. Vergilius lib. IX (102):

qualis Nereia Doto

5

et Galatea secant spumantem pectore pontum.

|| Secare, sequi: unde et sectatores bonorum sectores dicti sunt. Vergilius lib. X (107):

quae cuique est fortuna hodie, quam quisque secat spem.

29—31 Sub.—sub.; 34 Sub. succ.; 39—41 Sub.—succ.; 4 Sec. d. exc.; 7—8 Sec.—sunt.

31 alcide subigit *D*⁴ || 32 Subire, succedere. Luc. *Mu.* (cf. v. 34) || 33 quo *Mu.* || 36 subdere subponere (supp.): corr. *Quich.* || 37 Aeneae] aen *L*¹*A*⁴ || subit mucro *L*¹*A*⁴ || 39 in om. *A*⁴ || 41 succ. secl. *Mu.* || VIII *B*⁴: VIII (*B*) vel VIII (*Gen. fort. ex corr.*) *A*⁴ || 1 cadumque || 4 scindere *Mu.* || VIII *L*¹*B*⁴ || 5 doto *H*³*E*² (*cum B*): dato *rell.* || 7 sectatores b. sectatores *A*⁴: secutores b. sectatores *D*⁴.

- 10 SQUALIDVM, sicuti plerumque, dicitur sordidum. Vergilius in Aen. lib. II (277):

squalentem barbam et concretos sanguine crinis.

|| Squalidum, fulgens. Vergilius lib. X (314):

per tunicam squalentem auro latus aurit apertum.

- 15 SCITVM, elegans. Terentius in Andria (486):
per ecāstor scitus pūer est natus Pāmphilo.

M. Tullius in Verrem, actione Siciliensi (II, ii, 87):
'ut etiam nos, qui rudes harum rerum sumus, intellegere possimus, scite facta et venuste'.

- 20 SEDET significationem habet claram. Vergilius lib. IX (4):

Turnus sacrata valle sedebat.

|| Sedet, placet. Vergilius lib. V (418):

idque pio sedet Aeneae, probat auctor Acestes.

SVSTVLIT est susum tulit, erexit. Vergilius Aen. lib. II (153):

- 25 sustulit exutas vinclis ad sidera palmas.

|| Sustulit, abstulit. M. Tullius Philippicarum lib. X (7):
'eos, qui regni nomen sustulerint, deserendos putatis'.

Vergilius in Georg. lib. I (76):

sustuleris fragilis calamos silvamque sonantem.

- 30 SPARGERE significat destillare vel guttatim fundere.
Vergilius lib. XII (339):

spargit rapida ungula rores
sanguineos.

10 Squa.—sord.; 13—23 Squal.—Aen.; 30 Spar.—fund.

12 concretus *L A⁴* || 13—14 cf. 319. 25; 452. 24 || 14 latum *L¹ A⁴* || 15 * * * Scitum *Mu.* || 17 act. II Sic. *Mu.* (?) || 18 nos e. (om. ut) *D⁴* || 19 possumus *B⁴ D⁴* || 23 aenae *L B⁴* || 24—25 cf. 300. 5 || 28—29 (cal.) cf. 409. 26 || 29 sustulerit *L B⁴* || 31 X *A⁴* || 33 sanguines *A⁴*: -nis *B⁴* (cum *B*).

idem lib. IV (Aen., 486):

spargens umida || mella soporiferumque papaver. 1

|| Spargere, madefacere. Lucilius lib. XXIX (Ennius Thyest. 310):

látère pendens, sáxa spargens tábo, sanie et sáanguine atro.

Vergilius (Aen. III, 534):

spumant aspargine cautes. 5

|| Spargere, separare. Vergilius in Georg. lib. IV (522):
diversum latos iuvenem sparsere per agros.

|| Spargere, implere. Vergilius in Aen. [lib. IX] (459):
et iam prima novo spargebat lumine terras.

SIGNARE est designare, ostendere. Lucilius lib. XXIX (6): 10
sic Sócrates amórem in adulescéntulis
melióre paulo fácie signat nílque amat.

|| Signare, imprimere. Vergilius Georg. lib. III (171):
et summo vestigia pulvere signent.

|| Signare, discernere, separare. Lucilius lib. XXIX (8): 15
némut discrimen nóñ facit,
neque sígnat linia álba.

1 Virg. spar. hum. mel.; 8—10 Spar.—ost.; 13—17
Sig.—alba.

34—1 cf. 220. 7 || 1 sparges *A⁴B⁴* || 2 XVIII *LB⁴* ||
XXVIII * * * Ennius Thyeste, latere *Mu.* || 3 sanguineo (*Gen.*)
vel -ne (*B*) *A⁴* || 4—5 om. *L¹*: del. (?) *Mu.* || 7 diversi *B⁴*:
-sos *L¹*: discerptum *Verg.* || agros] auras: (*corr. B*) || 8 lib. VIII
om. *LA⁴* || 9 post hunc v. stant Spargere, guttatim fundere.
Verg. (Virg.) Aen. lib. III spargens umida (hum.) mella: del.
ed. princ. (cf. v. 1; 404. 30) || 11 si: *corr. Me.* || socr. in (*del.*
quidam ap. Iun.) amore et in adul.: *corr. Mu.* || 12 facte
signant *A⁴* || nilque amat *Mu.*: nihilque amaret || 14 vestigio
pulvera servant *D⁴* || 15—17 cf. 282. 28 (s. v. discrimen,
separatio) || 15 XXVIII *E¹* (*cum codd. 282*): XVIII *rell.* ||
16 nam ut: *correx*i || 17 lima *A⁴D⁴*.

SOLIDI significatio manifesta est. Vergilius lib. VI (552):
solidoque adamante columnae.

- 20 || Solidum, continuum, iuge. Varro Sesqueulix (468):
'navibus duodecim dum profectum decem annos solidos
errasse'.

SVBNIXVM, subditum. Vergilius [in] Aen. [lib. III (326):
iuvenemque superbum
servitio enixae tulimus.

- 25 Subnixum Vergilius [in] Aen.] lib. IV (216):

Maeonia mentum mitra crinemque madentem
subnixus raptu potitur.

- || Subnixum, sublime, hoc est susum nixum. Coelius
Annali lib. I (Claud. Quadrig. fr. 13): '† ea Latini
30 subnixo animo et victoriae certi consilium ineunt'.

INCIPIT PER T LITTERAM.

TANDEM significat vix; ut apud Ciceronem (Catil. II, 1):
'tandem aliquando, Quirites'. — Vergilius in Aen. lib.
III (278):

ergo insperata tandem tellure potiti.

- 1 || Tandem significat || et tamen. Titinius [in] Gemina (58):
sín forma odiosá sum tandem, ut móribus placeám viro.

22 Subn. subd.; 28—30 Subn.—ineunt; 32—33 Tand.—Quir.;
1 Tand.—tam.

21 dum *secl. Mu.*: domum *Roeper.* || 22—25 [lib.—Aen.]
*om. Gen.*¹ (*cf. praef. p. XXXIX*) || 22—24 *cf. 407. 14; 458. 28;*
297. 12; 391. 2 || 22 in *om. LB⁴* || II *A⁴ L²* || 25 in *om. B⁴ E* ||
26 mitram || 27 portitur *L¹ A⁴* || 28 hoc—nix. *om. L¹* || Q. Clau-
dius *Gell. XVII, 2* || 29 ea dum fiunt *codd. Gell.*: ea *LB⁴*:
e *A⁴*: et *DA*: *fort. interea (praec. I)* || 30 et v. c. c. in. *om.*
codd. Gell. || ex victoria inerti: *corr. Gul. Canterus* || 31 *om. A⁴* ||
33 in *om. E* || I *LA⁴* || 1 atinius *A⁴* || in *om. A⁴* || 2 sin foma
A⁴: si in fonia *L*: symfonia *B⁴*: *corr. Lips.*

TAMEN ipsum significat statim. Plautus Rudente (533):
 utinam fortunam nunc anatinam uterer!
 cum exissem ex aqua, arerem tamen. 5

Vergilius in Bucolicis (IX, 62):
 hic haedos depone: tamen veniemus in urbem.

|| Tamen significat tandem. Pacuvius Periboea (293):
 tamen obfirmato animo mitescit metus.

Sallustius Historiarum lib. III (54): 'nam qui enare 10
 conati fuerant, icti saepe fragmentis navium aut adfecti
 alveis undarum vi mulcato foede corpore postremum
 interiere tamen'.

TOGA dicta est a tegendo. et est toga, sicut in con-
 suetudine habetur, vestimentum quo in foro amicumur,
 cuius et Cicero meminit in Catilinam (II, 22): 'velis 15
 amictos, non togis'. — Titinius Fullonibus (24):

quae inter decem annos nequisti unam togam detexere.

|| Dicitur et tectum. Titinius Gemina (43):

. si rus cum scorto constituit ire, clavis ilico
 abstrudi iubeo rusticae togae ne sit copia; 20

id est, tecti.

3 Tam.—statim; 13—14 Toga—amicumur; 15—17 Cic.
 velis—detexere.

3 ipsum *del.*(?) *Mu.* || i. saepe (se-) si. *D⁴* || 4 fortuna *codd.*
Pl. || anatinam (can. *A⁴*): anatina (-net-) *codd. Pl.* || 4—5 uterer
 ut c. *codd. Pl.*: terent c. || rerem (*praec. a*) || 9 tamenn' *Mu.* ||
 11 frumentis: *corr. Me.* || ut *A⁴* || 12 alveis *Me.*: asuis: alveos
Arusianus gr. lat. VII, 456 || vim m. *L B⁴ C⁴ D⁴* || fide *L A⁴* || *vv. 12*
 (-mum int.)—p. 409. 15 (nascitur) *stant post p. 3 v. 13* (Pausi-
 macho), *transposito folio archetypi. Per hunc locum igitur testi-*
monium horum codicum citamus: L B⁴ C⁴ D⁴ (cf. Praef. pp. XXI
sqg.) || postre(mum) in postremo *correxerit B⁴ (cum L ex corr.)* ||
 intereni *L¹*: interent (iterent *G*) *rell. (i. e. in Terent. ?)*: interibant
codd. Arusian.: *corr. Me.*: intereunt *Mu.*(?) || 13 foga *L¹* || id est
 [toga] s. (?) *Mu.* || 17 quae om. *D⁴* || i. d. q. a. *Mu.* || nequivisti
D⁴ || 18 Toga dic. *Quich.* || tictum *L*: tactum (*Paris. 7666*) an
 tinctum (*Bamb.*) *incert. C⁴* || 19 si tus *C⁴* || 20 togae || togae ne
 rust. *Mu.* || copia om. *C⁴*.

- TOLLERE, occidere. Lucilius lib. XXVI (XXVIII, 40):
 at cui? quem febris una atque una ἀπεψία,
 vini, inquam, cyathus unus potuit tollere.
- 25 || Tollere, mittere. Vergilius Aen. lib. II (222):
 clamores simul horrendos ad sidera tollit.
 || Tollere, transferre. Vergilius Aen. lib. II (131):
 unius in miseri exitium conversa tulere.
 || Tollere, inferre. Vergilius in Georg. lib. III (421):
- 30 tollentemque minas et sibila colla tumentem
 deice.
 || Tollere est elevare. Vergilius Aen. lib. I (66) et
 lib. XII (X, 892):
 et mulcere dedit fluctus et tollere vento.
 [item in X]:
- 35 tollit se adirectum quadrupes.
- M. Tullius Philippicarum lib. XI (24): 'vel in caelum ||
 1 vos, si fieri poterit, umeris nostris tollemus'. — Lucilius
 lib. XXVIII (61):
 tanti se emporiis montes εἰς αἰθέρα tollent.
- M. Tullius [in] Hortensio (62): 'nihil tamen esse,
 in quo se animus excellens tolleretur'. || Tollere, osten-
 5 dere, erigere, extollere. Vergilius [in] Aen. lib. I (314):
 cui mater media sese tulit obvia silva.

25 — 26 Toll.—toll.; 29 — 33 Toll. transferre et inf.—vento.

22 occidere *man. rec. in F*: hoc eid *LC*⁴: occidi *B*⁴ ||
 XXVIII *Mu.* || 23 *vix* atque quem u. || ἀπεψία *L*¹ || 24 vini quem (?)
Mu. || cyathus *man. rec. in F*: hiatrus || 25 emittere *Mu.* ||
 31 deice *om. D*⁴ || 32 el., erigere, extollere *Quich.* (cf. ad 407. 5) ||
 et lib. XII (114? 904?) *post v. 33 colloc. Mu.* || 33 cf. 415. 13 ||
 34 item in X *CA*: *om. L*¹ *B*⁴ (*cum Turic.*) || 35 cf. 29. 15 ||
 1 potuerit *B*⁴ (*cum aliquot codd. Cic.*) || 2 emp. *Palmerius*: tem-
 poris || eis aetera *Vahlen.*: et faetera || 3 in *om. L*¹ || 4 tolleretur
Mu.: tollere (*seq. t*) || 5 erig. ext. *post v. 32 elev. colloc. Quich.* ||
 et tollere *L*¹ || in *CA*: *om. L*¹ *B*⁴.

idem lib. VII (117):

laborum

prima tulit finem.

|| Tollere, occidere. Varro Sexagesi (496): 'nunc quis 10
patrem decem annorum natus non modo aufert, set tollit,
nisi veneno?' || Tollere est et differre. Plautus
Poenulo (500):

omnis extollo ex hóc die in aliúm diem.

|| Tollere, pati, sustinere. Vergilius in Aen. lib. III (326):

iuvenemque superbum

15

servitio enixae tulimus.

et lib. XII (371):

non tulit instantem Phegeus animisque frementem.

Terentius [in] Phormione (520):

égo te conplurés advorsum ingénium meum mensés tuli. 20

M. Tullius in Verrem, Divinatione (4): 'tuli graviter
et acerbè, iudices'. — idem de Officiis lib. II (28):
'nisi enim multorum impunita scelera tulissem'.

TENACIA est perseverantia et duritia. Ennius Hectoris
Lytris (156):

†-ducet quadrupedum iugo invitam doma infrena
et iuge valida quorum tenacia infrenari minis. †

25

12—16 Toll. est diff.—tul.; 24 Ten.—dur.

10—12 cf. 422. 20 (s. v. tollere et auferre) || 10 nunc quis
codd. 422: nunquis (numquis *C*⁴) || 11 aufert *codd.* 422: fert
h. l. || sel t. *L*¹; seu t. *B*⁴ || 14—16 cf. 297. 12; 405. 23; 458. 28 ||
23 impunitates scelerum (-ra *L*¹*C*⁴) || tulissemus *Cic.* || 26 ten.]
frenatia *C*⁴ || 25—26 ducit quadrupedum vim, iugo invitam
domat, | infrena et valida quorum nimi' tenacia *Bue.*: fort.
docet quadrupedem, vim iugo invitam domat, | infrena et iuge
valida quous tenacia infrenast nimis (*trim. cum tetram.*) vel
aúget quadrupedem iugo, | invitam dominat feram | et iuge
validam boum | tenaciam scit infrenare machinis (*ad exemplum*
Soph. Ant. 351).

|| Tenacia, parsimonia. Afranius Privigno (252):
vixisti tristis, dúrus, difficílís, tenax.

TEMPESTAS est turbo ventorum. Vergilius in Georg.
lib. I (311):

30 quid tempestates autumní et sidera dicam?

|| Tempestas, tempus. Sallustius in Iugurtha (8, 1):
'ea tempestate in exercitu nostro fuere complures novi
atque nobiles'. — Lucilius lib. XXVII (7):

iám qua tempestáte vivo, chrésin ad me récipio.

35 Pacuvius Teucro (319):

quam té post multis túeor tempestátibus!

1 M. Tullius de Senectute (33): 'cursus est || certus
aetatis et una via naturae eaque simplex; suaque cuique
parti aetatis tempestivitas est data'. — Varro Endy-
mionibus (103): 'dum sermone cenulam variamus, interea

5 «tonuit bene tempestate serena».

TREPIDARE, metuere. Vergilius lib. IX (418):

dum trepidant, ít hasta Tago per tempus utrumque.

idem lib. VIII (246):

trepident inmisso lumine Manes.

10 Lucilius lib. XXX (64):

sed quid ego haec animo trepidantei dicta profundo?

|| Trepidare, festinare. Vergilius lib. IX (114):

ne trepidate meas, Teucrí, defendere navis.

et Georg. lib. IV (73):

15 tunc trepidae inter se coeunt pinnisque coruscant.

27—33 Ten.—nobiles.

28 uixistis *L*¹*CA* ut vid. || 34 chresin *Lachm.*: certe sine ||
35—36 cf. 414. 3 (s. v. tueri) || 36 tueor *codd.* 414: ebeor *codd.*
h. l. || 2 naturae quae simplex *LC*⁴ || sua cuique *LC*⁴ || 3 partis
aetatis *LC*⁴: parcitatis *B*⁴ || 8 VIII *LB*⁴ || 11 ahaec (*supra* a
prius et infra rasura) *L* || trepidante (-ti *H*³) || 15 pennisque *B*⁴*CA*.

TANGERE, ferire, commovere. Vergilius lib. IX (138):

nec solos tangit Atridas
iste dolor.

idem lib. XII (932):

miseri te siqua parentis
tangere cura potest, oro. 20

M. Tullius in Frumentaria Verrinarum (II, III, 65):
'numquam tuum animum cura tuarum fortunarum cogi-
tatioque tangeret'. — Lucretius (II, 651):

nec bene promeritis capitur neque tangitur ira.

|| Tangere est contingere. Lucretius lib. I. (304): 25
tangere enim et tangi nisi corpus nulla potest res.

Terentius in Adelphis (157):

..... nūquam, dum ego adero, hīc te tanget.

|| Tangere, inspicere. Lucilius lib. XXVI (12):

nēquam priu' quam vēnas hominis tēgit ac praecordia. 30

|| Tangere etiam circumvenire. Turpilius Demetrio (35):

at etiam ineptus mēu' mihi est iratū pater,
quia sé talento argēti tetigi vēteri exemplo amāntium.

idem Leucadia (129):

hoc quaero: ignōscere 35
istīc solentne eās minoris nōxias,
erūm si forte, quasi alias, res vini † cavo?

16—18 Tang.—dol.; 25—26 Tang.—res; 31 Tang. e. circ.

16 commore *L*¹ || 22 in Verrem Frum. *Mu.* || 23 ut n. *Cic.*:
nuncquam *L*¹ *CA* || tuum a. *Me.*: tua me: a. tuum *codd. Cic.* ||
24 cf. 252. 39 || 28 hoc *L* || 29 XXVII *CA* || 30 nunquam *Gerlach.* ||
33 amanti: *corr. Carrio* || 36 solentneas || noxas *L*¹ || solentne cis
m. n. *Gulielm.*: solentne has quasi (*cf. v. 37*) m. n. *Mu.* || 37 res
*secl. Ribb.*² || galiola (*Ribb.*¹) vini tago (*Cuiacius*) *Mu.* || e. s. f.,
quasi alias res <egerim, | Inter promendum tetigero> vini cado
Leo Anal. Plaut. II, 8: fort. e. s. f., quasi alias (viz quisquiliaris)
vini cado | <tangam> (*Amer. Journ. Phil. XXII, 38*).

Lucilius lib. XXX (127):

et Musconi' manum perscribere posse tagacem.

40 Pomponius Aleonibus (7):

1 át ego rusticátim || tangam; úrbánatim nésceo.

|| Tangere, contingere. M. Tullius in Verrem actione II (1, 27): 'Verres simul ac tetigit provinciam'.

Vergilius lib. IX (135):

sat fatis Venerique datum, tetigere quod arva
5 fertilis Ausoniae Troes.

TRISTE, crudele, inmite. Vergilius Aen. lib. II (548):

illi mea tristia facta
degeneremque Neoptolemum narrare memento.

Lucilius lib. XXX (29):

10 idque tuis saevis factis et tristibu' dictis.

|| Triste est maestum aut infestum. Vergilius in Bucolicis (X, 31):

tristis at ille: tamen cantabitis, Arcades, inquit.

idem Georg. lib. III (278):

aut unde nigerrimus Auster
15 nascitur et pluvio contristat frigore caelum.

idem in Bucolicis (III, 80):

triste lupus stabulis, maturis frugibus imbres.

1—3 Lucilius at ego—prov.

39 Mutonis (mut.) *Festus* 359, *Paul.* 358 (s. v. tagax) || manum *Fest.*, *Paul.*: manu || posset agacem *L*¹: posset aiacem *B^A C^A* || 40—1 *cf.* 166. 27 (s. v. rusticatim) || 40 Pomponium || 1 t. nam u. *Guietus* || 2 contingere *B^A C^A*: om. *L*¹: attingere *Quich.* || 3 ac om. *L*¹ || 7 illic *L*¹ || tristitia *L*¹ || 8 degenerem (om. que) *C^A* || 9—10 *cf.* 388. 29 (s. v. saevum, durum) || 10 itaque *codd. h. l.* || suis s. *C^A* || factis s. *codd.* 388 || 15 (*cf. ad* 406. 12) || 16—17 *cf.* 349. 11.

Terentius in Andria (403):

cave ne te tristem sentiat.

M. Tullius in Hortensio (90): 'aliud ex silvis severum 20
et triste'. || Triste, severum. [C.] Afranius Privigno:

* * *

M. Tullius de Officiis lib. I (108): 'at in eius fami-
liari Scipione ambitio maior, vita tristior'. — Terentius
Andria (857):

tristis veritas inest in vultu atque in verbis fides. 25

|| Triste, amarum. Vergilius Georg. lib. I (75):

tristisque lupini

sustuleris fragilis calamos.

|| Triste, minax. Vergilius Aen. lib. II (115):

isque adytis haec tristitia dicta reportat. 30

|| Triste, grave. M. Tullius de Republica lib. VI (2):
'cui numero optumatum et principum optulit is vocis et
gravitatis suae † linquit illum tristem et plenum digni-
tatis sonum'. || Triste, difficile. M. Tullius de Senectute
(67): 'facilius in morbos incidunt [adulescentes], gravior 35

21 Tri. sev.; 26—28 Tri.—cal.; 34—36 Tri.—cur.

19 te om. A⁴ || c. te esse tr. s. codd. Ter. || 20 cf. 390. 17 ||
exiluis(se) A⁴ || sev. et triste codd. 390: severe tristes (-tis)
codd. h. l. || 21 C. (corruptelae signum?) del. Iun. || 22 vel non
ego te novi tristem, saevum, serium? (cf. 33. 30) vel vixisti tri-
stis, durus, difficilis, tenax (cf. 407. 28) suppl. Me. || 23 M. Tull.
add. Iun. || adin A⁴: adein L¹: ac dein B⁴ || familiaris (seq. s) ||
24 scipionem A⁴ || m. v. tr. om. || Andria add. Quich. || 25 tristis
om. || severitas codd. Ter., fort. etiam archetyp. cod. Nonii ||
27 tristis (om. que) A⁴ D⁴ || 28 cf. 404. 29 || 29 in Aen. L || 30 tri-
stitia A⁴ (non B) || 32 qui numero (q. in numero L¹) || optimatam
(Gen.) vel -tum (B) A⁴ || principium L¹ A⁴ || optudit Halm. ||
his ed. a. 1471 || vocibus L B⁴ || 33 g. s. testem lin. (relin.?) Mu. ||
(liquit B): fort. liquidum || 34—35 cf. 315. 2 || 35 adul. om
L A⁴ D⁴.

409. 410 M.

aegrotant, tristius curantur'. || Triste, nigrum. Vergilius Georg. lib. III (448):

aut tonsum tristi contingunt corpus amurca.

|| Tristis, iratus. Afranius Epistula (120):

1 "iactábit sese." — "iáctet." — || "mihi erit trístior";

id est, iratior. — idem in eadem (121):

id ést, natura trístiori paululo.

|| Tristis, doctus. Varro Trihodite Tripylio, περί ἀρετῆς κηρύσεως (558):

5 illud vero quodam † meae
ut égo non metuam fúlmen, non arúspicem
tristem, simul ac dici † non quaero.

Lucilius lib. XXVIII (12):

adde eódem tristis ác severos philosophus.

10 TRAHERE, per terram ducere. Vergilius in Aen. lib. I (477):

lora tenens tamen; huic cervixque trahuntur
per terram.

|| Trahere est rursus levare. M. Tullius de Deorum Natura lib. II (25): 'et recenti fossione terram fumare

15 calentem atque etiam ex puteis iugibus aquam calidam trahi'. — Plautus Amphitryone (673):

ní ego illi puteó, si occepso, ánimam omnem íntertraxero.

39 Tri. ir.; 1—2 Afran. mihi—ir.; 10 Trah.—duc.; 13—15 Trah.—trahi.

1 iactavit: corr. Passerat || iactat *L*¹ || (tristitior *Gen.*¹) ||
2 id est irat. *del.* (?) *Mu.* || 3 idem nat. *vulgo* || (tristitiori paulato *Gen.*¹) || 5 quodam *B*^A (*cum B*) || quod animae meae insidet *Vahlen.*: fort. quod animi mei est || 6 fulmem *L*¹: pamem *A*^A || 7 non *om.* *A*^A || s. a. Glycerion q. *Madv. Adv.* II, 665: fort. s. atque dixi n. quoror || 9 severus || *vel* -phos || 10 per ter. *secl. Mu.* || 13 rursum *A*^A *C*^A || 14 et regem qui f. || 15 trahit || 15—16 *cf.* 148. 7; 233. 15 || 16 ni *om.* (*praec.* ne).

IV. DE VARIA SIGNIFICATIONE SERMONVM. 661

410. 411 M.

TARDVM significat pigrum, lentum. Vergilius Georg. lib. I (273):

saepe oleo tardi costas agitator aselli.

Terentius Eunuchō (1079):

fatuus est, insulsus, tardus.

20

|| Tardum, diuturnum, perseverantem. Vergilius Georg. lib. II (126):

Media fert tristis sucos tardumque saporem.

TENDERE, inhabitare, tabernacula et hospitia ponere.

Vergilius Aen. lib. II (29):

hic Dolopum manus, hic saevus tendebat Achilles.

25

|| Tendere, insidiari, decipere: dictum a tendicula.

Terentius Phormione (330):

.. quia non réte accipitri ténditur neque míluo.

|| Tendere est proprie laxitatem distendere et sine rugis facere. Vergilius in Aen. lib. III (268):

30

tendunt vela noti.

idem lib. VI (314):

tendebantque manus ripae ulterioris amore.

|| Tendere est dirigere. Vergilius in Aen. lib. I (204):

per tot discrimina rerum

35

tendimus in Latium.

idem lib. II (405):

ad caelum tendens || ardentia lumina.

1

23—31 Tend. dicitur inh.—noti; 34—36 Tend.—Lat.

17 Georg. om. (add. B) (praec. uerg.) || 18 agitator} igitur
*A*⁴ (non B) || 20 fatus *L*¹ *A*⁴ || 21—22 cf. 345. 14 || 22 fer tr.
L *A*⁴ || 26 decerpere *A*⁴ || 27 in Ph. *B*⁴ || 28 recte || 29 laxitate
Mu. || 30—31 cf. 307. 40 || 34—36 cf. 282. 17.

Lucretius lib. I (66):

primum Graius homo mortalis tendere contra
est oculos ausus.

5 || Tendere, contendere. Vergilius in Aen. lib. II (220):
ille simul manibus tendit divellere nodos.

idem lib. V (154):

aequo discrimine Pistrix
Centaurusque locum tendunt superare priorem.

10 TURPE est indecorum, informe. Vergilius lib. VI (276):
et Metus et malesuada Fames ac turpis Egestas.

idem Georg. lib. III (299):

scabiemque ferat turpisque podagras.

|| Turpe, grande. Vergilius Georg. lib. III (51):

15 optuma torvae
forma bovis, cui turpe caput.

idem Georg. lib. IV (395):

et turpis pascit sub gurgite phocas.

TENERVM significat gracilentum. Vergilius in Georg.
20 lib. III (326):

et ros in tenera pecori gratissimus herba.

TENVE, vehemens. Vergilius Georg. lib. II (93):

tenuisque lageos,
temptatura pedes olim vincturaque linguam.

5—6 Tend.—nod.; 10—11 Tur.—Eg.; 19—21 Ten.—herba.

3 graius (B) vel grauis (Gen.) A⁴: gaius L¹: gravis B⁴ ||
7—9 cf. 282. 31 || 8 aeque codd. h. l. || 10—11 (Fam.) cf. 349. 15 ||
11 malasuada A⁴ || 15 scabiemq. uae (Gen.) vel optima torvae
(B) A⁴ (cf. v. 13) || 17 Georg. secl. Mu. || 19 grac. * * * Verg.
Mu. post Quich. || gracile lentum L A⁴ D⁴ || 24 (victuraque G).

|| Tenue, infecundum. Vergilius in Georg. lib. II (180): 25
tenvis ubi argilla et dumosis calculus arvis.

|| Tenue, tenerum. M. Tullius de suppliciis in Verrem
(II, v, 27): 'reticulumque sibi ad naris admovebat tenu-
issimo lino'. || Tenue, frigidum. Vergilius Georg. lib. I (92):

ne tenues pluviae rapidive potentia solis 30
acrior.

idem lib. III (335):

tum tenues dare rursus aquas.

|| Tenue, parvum, exiguum. M. Tullius in Hortensio (92):
'eundem non mediocri pecunia, sed etiam tenui percipere 35
possumus'. — Vergilius lib. V (690):

et tenuis Teucrūm res eripe leto.

idem Georg. lib. I (177):

ni refugis tenuisque piget cognoscere curas.

TENET, sicuti est usu, significat comprehendit, detinet. 40
Vergilius Georg. lib. IV (405):

verum ubi correptum || manibus vinclisque tenebis. 1

M. Tullius in Verrem, Divinatione (52): 'non te,
sed hunc librum esse responsurum, quem monitor tuus
hic tenet'. || Tenet, inhabitat, possidet. Vergilius in
Georg. lib. IV (321):

quae gurgitis huius 5

ima tenes.

25—26 Ten.—arvis; 34—35 Ten.—poss.; 40—1 Ten.—ten.;
4—10 Ten. inh.—ora.

26 calculus *L*¹ *AA* || 27—28 cf. 141. 15; 221. 34; 350. 13 ||
27 in Verr. de suppl. *Mu.* || 35 non modo med. *Nobb.* || 38—39
cf. 275. 28 || 41—1 cf. 254. 23 || 3 huc (*H*¹ *P*) vel hoc (*G*) *B*⁴ ||
lib (*i. e.* liber vel librum) || 6 tenens *Gen.*⁸ *D*⁴ (*AA* n. l.).

|| Tenet, prohibet. Vergilius [in] Georg. lib. II (371):
texendae saepes etiam, pecus omne tenendum.

|| Tenet, conpescit, subprimit. Vergilius Georg. lib. IV (483):

10 tenuitque inhians tria Cerberus ora.

|| Tenet, tegit. Vergilius Georg. lib. I (115):

amnis abundans
exit et obducto late tenet omnia limo.

|| Tenet, dirigit. Vergilius Aen. lib. I (369):

15 sed vos qui tandem? quibus aut venistis ab oris
quove tenetis iter?

|| Tenes, intellegis dicit Terentius in Andria (349):

“id paves, ne dúcas illam; tu aútem, ut ducas.” — “rém
tenes.”

TREMERE dicitur conmoveri, agitari. Vergilius lib.
XI (424):

20 cur ante tubam tremor occupat artus?

|| Tremere, timere. Vergilius Aen. lib. II (199):

hic aliud maius miseris multoque tremendum.

Plautus [in] Asinaria (289):

nón placet: pro mónstro extemplo est, quándo sudat qui
tremít.

4—10 Ten. inh.—ora; 17 Tenet intellegit.

7 Verg. in] virgi *Gen.*^s (*A*⁴ n. l.) || III *L Gen.*^s (*A*⁴ n. l.) ||
10 tenuitque *L*¹ *A*⁴ || 11 tegit] etigit *A*⁴: tetigit *L*¹ || 11—12
cf. 41. 20 || 12 omnis *codd. h. l.* || 13 abducto *L A*⁴ || laete (-tae)
*L*¹ *A*⁴ || 15 qu. advenistis ob oris *L*¹ *A*⁴ || 17 Tenes *ut vid. E*¹:
Tenet *rell.* || intelleges *L A*⁴: -gis *B*⁴: -git *D*⁴ || dicit *secl. Mu.* ||
18 duc. tu il. *codd. Ter.* || 20 aritus *L*¹ *A*⁴ || 22 (*cf. Class. Rev.*
XVI, 50) || miseris *ut vid. E*¹: miseri *L A*⁴: miserum *B*⁴ ||
23 in *om. A*⁴ || 24 exemplo || s. quid tr.: qui s. tr. *codd. Pl.*

TRAHERE consuetudine manifestam habet significantiam. 25
[ut] Vergilius Aen. lib. II (550):

altaria ad ipsa trementem
trahit.

|| Trahere, dare. Vergilius in Aen. lib. I (508):

partibus aequabat iustis aut sorte trahebat. 30

TEMPTARE est exercere. Vergilius in Georg. lib. III (232):
et temptat sese atque irasci in cornua discit,
arboris obnixus trunco.

|| Temptare, experiri. Vergilius lib. VIII (143):

his fretus non legatos neque prima per artem 35
temptamenta tui pepigi.

|| Temptare, adgredi. Vergilius Aen. lib. II (176):

extemplo temptanda fuga canit aequora Calchas.

|| Temtare, petere [dare]. || Vergilius Aen. lib. III (145): 1

unde laborum

temptare auxilium iubeat.

TAETRVM, vitabile. M. Tullius de Officiis lib. III (36):
'postremo etiam in liberis civitatibus regnandi existunt 6
cupiditatis, quibus nihil nec taetrius nec foedius excogitari
potest'. || Taetrum dicitur inluviosum, faetidum.

Vergilius Aen. lib. III (228):

tunc vox taetrum dira inter odorem.

31—32 Temp.—disc.; 34 Temp. exp.; 37 vel adgredi;
7 Taetr.—faet. nigrum; 8 Virg. tunc—od.

26 ut om. A⁴ || 29—30 (iust.) cf. 244. 11 || 31 exerceri:
corr. Quich. || I L A⁴ || 32 corna L¹ A⁴ || 34 VIII A⁴ ||
35 fretos L¹ A⁴ || 38 aequore L A⁴ || 1 dare in ras. L, suprascr.
Gen.: seclusi: ducere Mu. || 5 etiam E¹ ut vid. (cum B): eiam
L A⁴: hae iam B⁴.

lavit inproba taeter

M. Tullius in Verrem, actione II (1, 62): 'quam multis istum ingenuis, quam multis matribus familias in illa taetra atque impura legatione vim adtulisse existimatis?' — Lucilius lib. XXX (82):

15 quæ non [spectans] spectandi studio, sed ab omni' tætri
impulsu ingressus.

|| Taetrum, amarum. Lucretius lib. IV (11):

ac veluti pueris absinthia taetra medentes
cum dare conantur.

20 || Taetrum, impium, crudele. M. Tullius de Officiis
lib. III (95): 'promissum potius non faciundum quam
taetrum facinus admittendum fuit'.

TORQVERE significat inflectere. Vergilius in Georg. lib. II (448):

Ityraeos taxi torquentur in arcus.

25 Terentius in Eunucho (670):

illúd vide, os ut síbi contorsit cárnufex!

|| Torquere, gyro celeri rotare. Vergilius [Aen.] lib. I (116):

ast illam ter fluctus ibidem

torquet agens circum.

17—24 Taetr.—arc.; 27 Tor.—rot.

9—11 cf. 327.7; 466.22; 503.39 || 12—14 cf. 324.10 || 13 ingeniis A⁴ || familiis || 14—16 Lucilii exemplum post v. 6 collocare vult Mu. || 15 spectans secl. Gulielm. || sed Gulielm.: se || ad L¹ || 16 ingressast Mu.: vel ingressu's || 18 (abs.)—19 cf. 190.25 || 20 crudelem L¹ A⁴ || 20—22 cf. 309.32 || 26 videos ut s. A⁴ (Gen.¹, ut *supraser.*; video ut s. Gen.² B): vide os s. L B⁴ || distorsit codd. Ter. || 27 Aen. om. A⁴ || 28 illum B⁴ || 29 torqueat gens L¹: torqueat ingens A⁴ B⁴: (corr. H³).

|| Torquere, iacere, mittere. Vergilius lib. V (497): 30
in medios telum torsisti primus Achivos.

TVERI dicitur servare, custodire. M. Tullius Epistularum ad Caesarem lib. I (4): 'ut sciret tuenda maiore cura esse quam parta sunt'. — Vergilius lib. IX (175; cf. 164, 222):

succedunt variantque vices, quod cuique tuendum est. 35

|| Tueri, videre. Vergilius lib. V (575):
excipiunt plausu pavidos || gaudentque tuentes 1
Dardanidae.

Pacuvius Teucro (319):
quam té post multis túeor tempestátibus!

TERGORA dicuntur coria. Vergilius in Aen. lib. I (211): 5
tergora diripiunt costis.

|| Tergora, dorsa. Vergilius lib. IX (763):
hinc raptas fugientibus ingerit hastas
in tergum.

Lucilius lib. XXIX (38): 10
orátionem fácere compendí potes,
solví dum salvo in térgo et terginó licet.

|| Tergum, scutum. Vergilius lib. IX (412):
et venit adversi in tergum Sulmonis.

idem lib. X (718): 15
dentibus infrendens et tergo decutit hastas.

30—32 Tor. etiam iac.—serv.; 36—7 Tu.—dorsa; 13 Terg. scu.; 16 Virg. dent.—hast.

32 custodire *om.* *A*⁴ || 33 scire t. maiora *A*⁴ || 34 VIII: (*corr.* *B*) || 35 duces: (*corr.* *B*) || 36 VI || 1 plauso *A*⁴ *D*⁴ || 3—4 *cf.* 407. 35 (*s. v.* tempestas) || 7 Terga *B*⁴ (*cum Oxon.*) || 10 XXVIII *Mu.*: XXVIII || 11 potes *L* *ex corr.* (*cum H*¹): postes *L*¹ *A*⁴: potest *B*⁴ || 12 solvi *Iun.*: salvi || salvo tergo (*om.* in) *L*¹ || et in terginó *B*⁴ || dum salvo tergo a terginó *Mu.* || 14 sulminus *L*¹ *A*⁴.

TRASMITTERE, tradere, derelinquere. Lucilius lib. XXVIII (13):

Polemónem amavit, mórte huic transmisit suam
scholén, quam dicunt.

- 20 TEMERARIVM, sicut plerumque, a temeritate. || Temera-
rium, metuendum et sollicitum. Plautus in Asinaria (262):
séd quid hoc, quod pícus ulmum túndit, haut temerárium est?

et in sequentibus (264):

aút mihi in mundó sunt virgae aut átriensi Saúreae.

- 25 TEGETES a tegendo. Varro de Re Rustica lib. I (22, 1):
'sic quae fiunt de cannabi, lino, iunco, palma, scirpo, ut
funes, restes, tegetes; quae e fundo sumi non poterunt'.

TALEAS scissiones lignorum vel praesegmina Varro
dicit de Re Rustica lib. I (nam etiamnunc rustica voce
30 intertaliare dicitur dividere vel excidere ramum) (40, 4):
'ex utraque parte aequabiliter praecisum, quas alii clavulas,
alii taleas appellant'.

INCIPIT PER V LITTERAM.

VOLARE est avium. Vergilius in Aen. lib. IV (255):

- 35 humilis volat aequora iuxta.

25—27 Teg.—teg.; 28—32 Tal.—app.; 34—4 Vol.—mag.

17 tradere *Iun.*: trahere || 18 Polemonem *Iun.*: pole-
mon et *LB⁴*: polemo et *A⁴* || mortem: corr. *Lachm. comm.*
Lucr. 170 || 19 scolem *A⁴*: scotlem *LB⁴* || 20 temeritatem *L¹A⁴* ||
22 alium *A⁴* || heu *Mu.*: non *codd. Pl.* || 24 ut atr.: (*corr. B*) ||
25—32 *secl. Quich.* (*sed cf. 'Non. Marc.' p. 95*) || 26 si quae
LB⁴DA: (*corr. H²*): si qui *A⁴* || cannabi (*Gen.¹*) vel cannabo
(*Gen.²*: canabo *B*) *A⁴*: cannabo *DA* || scerpo *L¹A⁴*: scyrpo
(syrpo) *DA* || 27 quae e *cod. Varr.*: quaeque: quaeque e *Mu.* ||
potuerunt *BA* || 30 inter talia *A⁴DA* || diffindere(?) *Mu.* ||
ramumque ex *A⁴DA* || 31 aequaliter *A⁴DA* || clavulas] da-
bular *DA* || 32 appellant *L* || 33 *om. A⁴* || 34—35 *cf. 321. 32* ||
34 *I codd. h. l.*

|| Volare, celeriter currere. Terentius Hecyra (438):

ne frustra illic expectét, || vola.

1

Vergilius lib. V (324):

ecce volat calcemque terit iam calce Dioces.

VASTVM est magnum. Vergilius [in] Aen. (III, 191):

vastumque cava trabe currimus aequor.

5

|| Vastum, horrens et asperum. Cicero de Oratore I (115):
‘ita vultu motuque corporis vasti et agrestes, ut, etiamsi
ingeniis valeant atque arte, tamen in oratorum numerum
venire non possint’. || Vastum, ingens. Vergilius Aen.
lib. I (52):

hic vasto rex Aeolus antro.

10

|| Vastum, ferox. Cicero Tusculanarum lib. V (77):
‘quae barbaria India vastior aut agrestior?’

VENTVS est flatus. Vergilius lib. I (66):

et mulcere dedit fluctus et tollere vento.

|| Ventus etiam significat odorem. Plautus Cistellaria (382): 15

ita mústilentus ventus naris óbtigit.

VIRTVS est fortitudo. Vergilius lib. V (455):

tunc pudor incendit vires et conscia virtus.

34—4 Vol.—mag.; 6—7 Vast.—agr.; 8—9 tamen—poss.;
11—12 Va. vel fer.—agr.; 17 Virt. e. fort.

1 ne me f. *codd.* Ter. || uolat *D*⁴ || 2—3 cf. 29. 12; 257. 51 ||
3 teret *L*¹ *A*⁴ || 4 in *om.* *B*⁴ || 5 trebe *L* *A*⁴ || curribus: (*corr.*
*Gen.*² *B*) || 6 I] primo *H*³: *om. rell.* (*seq. i-*) || 7 ita *B*⁴: nta *L*¹ *A*⁴:
aut ita *Cic.* || 8 ingentis *L*¹ *A*⁴ || atq. ar. val. *codd.* *Cic.* || 9 pos-
sunt *L* *A*⁴ *D*⁴ || 11 lib. V *add. Mu.* (*seq. qu-*): primo *H*³ (*pro i.*
i. e. libro?) || 13 plautus *L*¹ *A*⁴ || 13—14 cf. 406. 32 || 15—16 cf.
63. 28 (*s. v. mustulentum*), *ubi codd.* nam i. m. aestus n. adtigit.

415. 416 M.

|| Virtus etiam significat auxilium. Plautus in Milite (676):

20 déûm virtute est, te unde hospitio accípiam

|| Virtus rursum meritum est et dignitas. Plautus in Milite (728):

quae [in]proba est mers, prétium ei statuis, pró virtute
ut véneat.

vesci est edere. Vergilius lib. VIII (182):

vescitur Aeneas simul et Troiana iuventus.

25 Accius Atreo (217):

ne cûm tyranno quisquam epulandi grátia
accûmbat mensam aut eândem vescatúr dapem.

|| Vesci etiam significat uti. Vergilius Aen. lib. I (546):

quem si fata virum servant, si vescitur aura
30 aetheria.

Lucretius lib. V (71):

quoque modo genus humanum variante loquella
coeperit inter se vesci per nomina rerum.

Pacuvius Chryse (108):

1 fúgimus qui arte hac || véscimur.

idem Armorum Iudicio (22):

quí viget, vescátur armis; íd percipiat praémium.

19—20 Virt.—est eundem; 21 Virt.—dignitas; 23 Ves. e.
ed.; 26—33 Accius ne—rerum; 3 Pacuv. qui—arm.

20 te unde *M. Haupt.*: eundem (-dum *D⁴*): *tasenunde codd. Pl.* || 21 est *om. D⁴* || 22 proba *Plaut.* || eis (*seq. s*): *corr. Spengel.* || statuit *Plaut.* || veneat *Beroaldus*: *neuiant*: *veniat codd. Pl.* || 32 quoque *D⁴*: *quoue codd. Lucr.* || loquillam *L*: loqui illam *A⁴*: loquelam *B⁴*: loquela *D⁴* || 33 ceperit *E¹*: coeperit *H³*: ceperint *L B⁴*: ceperat (coep.) *A⁴ D⁴* || 1 fugimusque *Ribb.* || haec *A⁴* || 3 it *L¹ A⁴*: ut *B⁴*.

Novius Macco Exule (52):

cur istuc vadimonia † sum vestimentum vesceris. 5

Accius Armorum Iudicio (145):

sed ita Achilli armis inclytis vesci studet,
ut [ea] cuncta opima [Achilli inclyto] levia prae illis putet.

idem Phoenissis (591):

num pariter videor patriis vesci praemiis? 10

M. Tullius de Finibus Bonorum et Malorum lib. V (57):
'si gerundis negotiis orbatu possit paratissimis vesci voluptatibus'. || Vesci iterum videre. Accius Athamante (189):

priu' quam infans facinus oculi vescuntur tui.

VELARE est cooperire; unde et revelare nudare dicitur. 15
|| Velare rursum ligare. Pomponius Pannuceatis (98):

nunc roges quid fiat? restis vilis est: velét gylam.

VOLA est media manus. Varro Epitaphionibus, περὶ
τάφων (110): 'pleni libri, inquam, ubi maneant epitaphia eorum, quorum in sepulcris nec vola nec vestigium 20
exstat'.

15—16 Vel.—ligare; 18 Vola—manus.

5 curis ist. B⁴ (i. e. curris istuc?) || vadimonia suum B⁴:
(vadimoniosum P): vadimonio assum Ribb.: ad vadimonium
assim Mu.: vadimoniorum Bue.: vix vadimoni assum || 7 ita
Grotius: it (seq. a) || arm. inclutis Voss.: inoletis arm. || 8 ut ea
c. optima Ach. incl.: corr. Me. || l. iam pr. i. Hermann.: l. pr.
illius Mu. || 10 patris || praemis || 12 pos. orb. || 13—14 cf. 56. 13
(s. v. infans) || 14 vacinus A⁴ || 16 legare: corr. D⁴ || 17 rogis:
corr. Quich. || vilis Turneb.: biles || 18 epitafonibus A⁴ ||
19—20 (exstat) vers. Sotadic. constituit Mu. || 19 epitaphia
Bue., Mu.: epeti A⁴: tepiti L B⁴.

416. 417 M.

idem *Ταρχῆ Μενέππου* (537): 'haec Numa Pompilius fieri si videret, sciret suorum institutorum nec volam nec vestigium apparere'. || *Vola* rursum *cavum* sub *planta*.

VANVM, leve, inane. Vergilius Georg. lib. I (225):

25

sed illos

expectata seges vanis elusit aristis.

|| Vanum est mendax. Vergilius [in] Aen. lib. I (392):
ni frustra augurium vani docuere parentes.

Sallustius in Iugurthae Bello (Hist. fr. dub. 3): 'Mauri,
³⁰ vanum genus'. — M. Tullius de Officiis lib. I (150):
 'nihil enim proficiant, nisi admodum mentiantur; nec vero
 est quicquam turpius vanitate'. — Cicero Tusculanarum
 lib. III (2): 'tum ita variis inbuimur erroribus, ut vani-
¹ tati veritas et opinioni confirmatae || natura ipsa cedat'.
 || Vanum, insidiosum, subdolum. Vergilius Aen. lib.
 II (79):

nec si miserum fortuna Sinonem
finxit, vanum etiam mendacemque inproba finget.

5 || Vanum, obscurum. Vergilius Aen. lib. IV (278):

et procul in tenuem ex oculis evanuit auram.

M. Tullius de Republica lib. V (2): '[ut] nostra vero aetas cum rempublicam sicut picturam accepisset egregiam, sed iam evaniscentem vetustate'.

21—24 Varro hæc—inane; 27—30 Van.—gen.; 5 Van. obs.; 7—9 M. Tull. ut—vet.

22 viderit sciet *LB*^A || vola *B*^A || 23 Volare: corr. *D*^A (cum *B*) || cabulum (cabulum?) *L*¹ || planta * * * *Mu.* || 24—26 cf. 301. 18 || 27 in om. *A*^A || 2—4 cf. 309. 6 || 7 ut om. *Augustin.* de civ. dei II, 21 || 8 pictura: corr. *H*³ (cum *B*).

VASTITAS significat vastationem. Accius Astyanacte 10
(175):

te própter tot tantásque habemus vástitatis fúnerum.

|| Vastitas, desertio. Varro Prometheo Libero (426):

mortális nemo exaúdit, set late incolens
Sacárum inhospitális campis vástitas.

Vergilius lib. IX (323):

15

haec ego vasta dabo et lato te limite ducam.

Cicero de Deorum Natura lib. II (99): 'qui quasi cultores terrae constituti non patiuntur eam nec inmanitate beluarum efferari nec stirpium asperitate vastari'.

VLTIMVM usu novissimum dicitur. Vergilius Aen. 20
lib. IX (759):

ultimus ille dies bello gentique fuisset.

et M. Tullius de Senectute (48): 'magis delectatur qui in prima cavea spectat, delectatur tamen etiam qui in ultima'. || Vltimum, primum. Vergilius Aen. lib. VII (49):

tu sanguinis ultimus auctor.

25

M. Tullius de Officiis lib. I (56): 'efficiturque id, quod Pythagoras ultimum in amicitia putavit, ut unus

20—25 Ult.—auctor.

11 te *add. Both. (prae. -te)* || *havemus Mu.* || 12 (Vastitatis *Gen.*) || 13 mortales: *corr. Scal.* || 14 satharum (-tth-): *Sac. vel Scytharum Iun.* || *campi Scal.* || 16 ergo *L¹ A⁴ (non B)* || 17—19 *cf. 185. 9* || 17 quid *codd. h. l.* || 18 patitur *codd. h. l.* || 19 balbarum efferarum *L A⁴* || saltari (*valtari H²*) *codd. h. l.*: *vastare codd. 185* || 22 et *del. Mu. (prae. -et)*.

417. 418 M.

fiat ex pluribus'. — idem de Finibus Bonorum et Malorum lib. III (30): 'eorum dico qui summum bonum, quod
 30 ultimum appellavi, in animo ponerent'.

VRGVERE, insistere. Lucilius lib. XXIX (47):

caede óstium, Gnatho; úrgue. restant: périmus!

1 Quadrigarius || Annali lib. IV (51): 'sed circiter horas duas gravi proelio urserunt; deinde in fugam sunt coniecti'. || Vrguere est premere, cogere. Vergilius Georg. lib. III (522):

ima

5 solvuntur latera atque oculos stupor urguet inertis.

et (Georg. III, 222):

versaque in obnixos urguntur cornua vasto
 cum gemitu.

Lucilius lib. XXIX (31):

10 urguét gravido saépius culpá tua.

Varro Antiquitate Rerum Humanarum (Ennius Ann. 501):

qua murum fieri voluit, urguemur in unum.

M. Tullius in Hortensio (34): 'itaque tunc Democriti manus urguebatur; est enim non magna'. || Vrguere
 15 est tegere. Vergilius Georg. lib. II (351):

qui saxo super atque ingenti pondere testae
 urguerent.

29—31 M. Tull. eorum—ins.; 1—3 Quadrig. sed—cog.;
 13—14 M. Tull. itaque—mag.

30 appellavi *scripsi*: -lauit *L*¹: -lant *A*⁴ *B*⁴: -lo *codd.* *Cic.*: -lamus *Mu.* || 31—32 *cf.* 272. 15 (*s. v.* caedere, frangere) || 32 perimus || 2 urguebant *D*⁴ || 7 corna *L*¹ *A*⁴ || 11 Antiquitatum Rer. Hum. * * * qua *Mu.* || 12 urguntur *Popma.* (*sed cf. Class. Rev. XVI, 47*).

|| Vrguere, adcelerare. Vergilius lib. IX (488):

tibi quam noctes festina diesque
urguebam.

20

VINCERE significat superare. Vergilius Georg. lib.
II (123):

ubi aera vincere summum
arboris haut ullae iactu potuere sagittae.

|| Vincere, exprimere. Vergilius Georg. lib. III (289):

nec sum animi dubius verbis ea vincere magnum
quam sit.

25

|| Vincere, animi conpotem fieri. Vergilius Georg. lib.
III (17):

illi victor ego, Tyrio conspectus in ostro.

idem lib. VII (544):

Iunonem victrix adfatur.

30

VERTERE dicitur convertere, contorquere. Vergilius
lib. VIII (438):

Gorgona desecto vertentem lumina collo.

|| Vertere, fallere, decipere. Vergilius Aen. lib. II
(62):

seu versare dolo seu certae obcumbere morti.

|| Vertere, mutare. Vergilius Aen. lib. I (237):

35

quae te, genitor, sententia vertit?

18 Urg. accel.; 33—37 Vert.—comm.

21—23 cf. 241. 24 || 27 animo *L*¹: voti *Mu*. || 28 illi *om.*
*A*⁴ || ego et *T. codd. Verg.* || 30 iun. ad (at) vic. *A*⁴ *L*² ||
31—32 *om.* *A*⁴ (*propter homoeoarch.*) || 31 VIII || 34 do
*L*¹ *A*⁴.

|| Versat, agitat, conmovet, volvit. Vergilius Georg. lib. III (258):

quid iuvenis, magnum cui versat in ossibus ignem?

idem Aen. lib. VI (362):

40 nunc me fluctus habet versantque in litore venti. ||

1 VINDICARE est malefactum defendere. M. Tullius de Officiis lib. III (61): 'atque iste dolus malus et legibus erat vindicatus'. || Vindicare, liberare, trahere.

Vergilius Aen. lib. IV (228):

Graiûmque ideo bis vindicat armis.

5 Cicero Academicorum lib. III (15): 'aliqua potestas sit, vindicet se in libertatem'. — M. Tullius de Senectute (55): 'et senectus est natura loquacior, ne ab omnibus eam vitiis videar vindicare'. — Varro Andabatis (34): 'et me Iuppiter Olympiae, Minerva Athenis suis mystagogis vindicassent'. — idem Epistulis Latinis: 'si te in libertatem vindicare non potes, feres fortunam'. —
10 || Vindicare, revocare. M. Tullius ad Caesarem iuniorem lib. I (fr. 14): 'qui si nihil ad id beneficium adderes, quo per te me una cum republica in libertatem vindicassent'. || Vindicat, adseiscit, ad se trahit. M. Tullius in Hortensio (71): 'deinde imitator, ut sibi quidem videtur, naturae mos vindicat'.

33—37 Vert.—comm.; 40—3 Virg. nunc—trahere; 5—6 Cic. aliqua—lib.; 10—13 Vind.—trahit.

37—38 cf. 285. 15 || 38 (cf. Class. Rev. XVI, 50) || 40 habent: (corr. B) || 3 V. lib., retrahere, revocare Mu. (cf. ad v. 10): lib. tr. A⁴ D⁴: tr. lib. L B⁴ || III A⁴ || 6 si sit Ald. || 8—9 sic me—vindicassint Mu. || 8 mystagotis || 9 latiniæ (-time E¹ ut vid.) || 10 V. rev. del. Mu. (cf. ad v. 3) || 11 quis n. A⁴ || 12 vindicassent A⁴ D⁴: -avissent L B⁴: corr. Iun., Ald. || 14 videatur A⁴ L².

vsus dicitur ab utendo. Vergilius Georg. lib. III (559): 15
nam neque erat coriis usus.

|| Vsus dicitur consuetudo. Terentius Heautontimorumenos (80):

mihi sic est usus: tibi ut opus facto est, face.

|| Vsus, opus. Vergilius lib. VIII (441):

arma acri faciunda viro. nunc viribus usus, 20
nunc manibus rapidis.

VITAM manifestum est a vivendo dictam. Sallustius in Catilinae Bello (2, 8): 'vitam sicuti peregrinantes transiere'. || Vitas, umbras. Vergilius lib. VI (292):

et ni docta comes tenuis sine corpore vitas 25
admoneat volitare.

VENIRE claram habet significationem. Vergilius lib. VI (687):

venisti tandem.

|| Venire, imminere. Vergilius lib. VII (470):

se satis ambobus Teucrisque venire Latinisque. || 30

VERRERE est trahere. Vergilius lib. I (59): 1

quippe ferant rapidi secum verrantque per auras.

|| Verrere, ferire, pervertere. Vergilius in Aen. lib. III (208):

adnixa torquent spumas et caerulea verrunt.

15—19 Usus—opus; 20—24 Virg. nunc—umbras; 1—4 Verr.—verr.

24—26 cf. 466. 13 || 26 (admoneat *Gen.*) || 27 significationem (B) vel significantiam (*Gen.*) *AA* || 1—2 cf. 302. 35 || 2 fuerant *LA* || trepidi: (corr. B) || aures *AA* || 3—4 cf. 446. 29.

5 Lucilius lib. XXVII (57):

quám non solum devorare se ómnia ac devórrere.

|| Verrere, mundare. Titinius Gemina (36):

evérrite aedis, ábstergete aráneas.

Lucilius lib. XXVII (58):

10 lígnum caedat aédis verrat, vápulet.

VIA est iter. Vergilius Aen. lib. I (422):

strepitumque et strata viarum.

|| Via, ratio, causa. Vergilius lib. X (879):

haec via sola fuit, qua perdere posses.

15 Terentius Phormione (566):

quá via istuc fácies?

|| Via, consuetudo. Terentius Heautontimorumeno (101):

. . . sed vi et vía pervulgatá patrum:

cotídie accussábam.

20 VESTIGIVM dicitur pedum impressio. Vergilius in Georg.
lib. III (59):

et gradiens ima verrit vestigia cauda.

7—11 Verr.—iter; 13—14 Via—poss.; 17 Via cons.;
18—20 Ter. et via—inpr.

6 fort. at || deverrere || 7—8 cf. 192. 9 (s. v. araneae) ||
8 abstergite *codd. h. l.* || 9—10 cf. 271. 29 (s. v. caedere, ex-
cidere) || 9 (XXVIII G) || 10 ve. ac vap. *codd. h. l.* || 11—12
cf. 389. 22 || 12 et om. B^A || 14 possis || 16 quia via.

|| Vestigium, extrema pars pedis. Vergilius lib. V (566):

vestigia primi

alba pedis frontemque ostentans arduus albam.

VOLVTARI dicitur volvi. Lucilius lib. XXX (25): 25

quid tu istuc curas, ubi ego oblinar atque voluter?

|| Volutare, cogitatione perquirere. Vergilius in Bucolicis (IX, 37):

id quidem ago et tacitus, Lycida, mecum ipse voluto.

Lucilius lib. XXX (32):

haec tu me insimilas? nonne ante in corde volutas? 30

vis est celer impetus. Lucilius lib. XXVI (53):

ut Romanus populus victus vei, superatus proeliis.

|| Vis, fortitudo. Vergilius Aen. lib. II (491):

instat vi patria Pyrrhus.

et (Aen. II, 452):

35

auxilioque levare viros vimque addere victis.

|| Vis, celeritas. Lucretius lib. III (7):

aut quidnam tremulis facere artibus haedi
consimile in cursu possint ac fortis equi vis? ||

22—28 Vest.—vol.; 31 Vis—imp.; 33—34 Vis—Pyrr.;
37—2 Vis—fer.

22—24 cf. 464. 18 || 22 II A⁴ (non B) || 24 pedes L¹ A⁴ ||
25 Voluter L A⁴ B⁴: Volutare D⁴: corr. Ald. || 26 istunc
A⁴ D⁴ || 27—28 cf. 243. 46 || 30 insimila(n)s Mu. || 31—32
cf. 437. 15 (s. v. proelium) || 32 ut om. codd. h. l. (praec. VI) ||
vei Mu.: vel codd. h. l.: vi et codd. 437 || 36 umque L¹ A⁴ ||
victus L¹ A⁴ || 37—39 cf. 306. 8 || 38 haedi] aevi (evi) codd.
h. l.: et codd. 306 || 39 consimili codd. utrobique || ac] et codd.
306 (cum codd. Lucr.) || vi codd. h. l.

- 1 vix, cum labore. Vergilius lib. V (263):
vix illam famuli Phegeus Sagarisque ferebant.

idem in Georg. lib. II (213):

vix humiles apibus casias roremque ministrat.

- 5 || Vix, statim. Vergilius lib. II (Aen. 323):
vix ea fatus eram, gemitu cum talia reddit.

Varro Eumenidibus (146): 'vix vulgus confluit, non Furiarum, sed puerorum atque ancillarum'.

37—2 Vis—fer.; 5—6 Vix—reddit.

1—2 cf. 302. 18 || 2 illum (*Gen.*) vel illam (*B*) *AA*: illum *BA* || sagarusque (-iisque *L*¹): corr. *E*¹ (*cum B*) || 5 I *AA* (III *B*) || 6 gemitum *L BA AA* (*non B*) || 7—8 cf. 153. 3 (*s. v. pueros pro servis*); 242. 29 || 8 furgarum (*fugarum ex fugarunt L*): corr. *H*².
